

ЗВЯЗДА

19 КАСТРЫЧНИКА 2010 г.
АЎТОРАК
№ 204
(26812)

Кошт 650 рублёў

ВЫДАЁЦЦА 3 9 ЖНІўНЯ 1917 г.

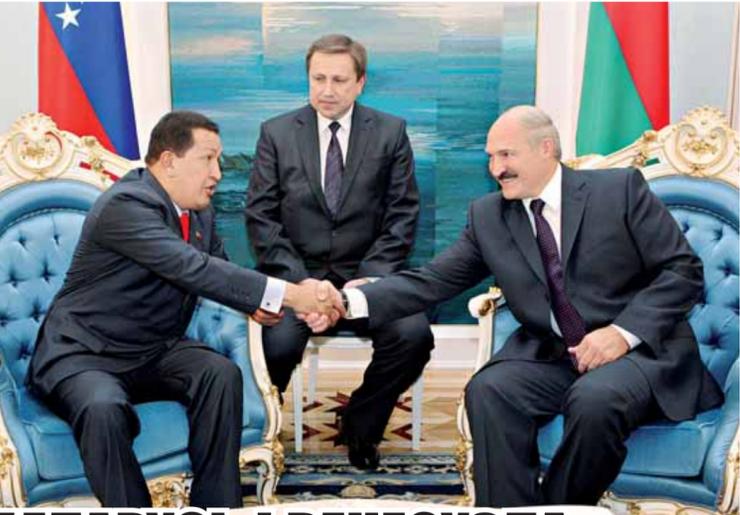
Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

Ужо сёння на тэрыторыі Беларусі пачне паступаць больш цёплае і вільготнае паветра з боку поўдня Еўропы, паведамляюць рэдакцыя галоўнага сінаттыка Рэспубліканскага гідромэцэнтру Мінпрыроды Вольга Фядотава.

У заходняй палове краіны будучы ісіці дажджы, тэмпература ўдзень ад 4 да поўначы, да 11 градусаў на поўдні Беларусі. А вось у сярэду Балканскі цыклон істотна сапсуе наша надвор'е: дажджы чакаюцца ўжо паўсюдна, месцамі дажджы моцныя. Тэмпература ўначы 0 — плюс 6, удзень — 4—11 цяпла. У другой палове тыдня надвор'ем у нашай краіне будзе кіраваць вільготная Атлантыка. Час ад часу будзе ісіці дождж. У чацвер—пятніцу тэмпература будзе вагацца ад мінус 4 да плюс 5 градусаў, удзень — 1—9 цяпла.

Згодна з напярэднімі прагнозамі, захаваецца вільготнае надвор'е і ў выхадныя. У суботу часам апады ў выглядзе дажджу і мокрага снегу. Уначы каля 0, удзень — 1—8 цяпла. У нядзелю кароткачасовыя дажджы, месцамі туман, уначы — ад мінус 2 да плюс 5, удзень — 3—10 градусаў вышэй за нуль.

Сяргей КУРКАЧ.

БЕЛАРУСЬ І ВЕНЕСУЭЛА ДАМОВІЛІСЯ АБ ПАСТАЎКАХ НАФТЫ НА 2011—2013 ГАДЫ

БЕЛАРУСЬ і Венесуэла дамовіліся аб пастаўках нафты на сярэднэтэрміновую перспектыву — на 2011—2013 гады. Гэта пытанне абмяркоўвалася 16 кастрычніка ў ходзе рабочага візіту ў Беларусь венесуэльскага лідара Уга Чавеса.

Прэзідэнт Беларусі і Венесуэлы Аляксандр Лукашэнка і Уга Чавес правялі перагаворы ў вузкім і пашыраным складках, у час якіх абмеркавалі шырокі спектр пытанняў двухбаковага супрацоўніцтва, а таксама абмяняліся думкамі па актуальных праблемах міжнароднага парадку дня. Сустрэчы ў вузкім складзе папярэднічалі перагаворы ў фармаце сам-насам. Усяго перагаворы лідараў дзвюх краін прадаўжаліся амаль 7 гадзін.

Прымаючы Уга Чавеса, кіраўнік беларускай дзяржавай адзначыў: «Вітаю цябе на ўжо тваёй беларускай зямлі. Ты ўклаў шмат сваёй энергіі, свайго добрага сэрца ў будаўніцтва назалежнай Беларусі, і аб гэтым ведаюць усе беларусы».

За 15 гадоў рэальная зароботная плата павялічылася амаль у 5 разоў

Аб гэтым паведамляюць журналістам міністр працы і сацыяльнай абароны Мар'яна Шчоткіна, перадае карэспандэнт БЕЛТА. Міністр прывяла параўнальныя даныя: за гэты перыяд рэальная зарплата ў Расіі, Казахстане і Украіне павялічылася ў 3 разы. З 2000 па 2009 год рэальная грашовая даходнасць насельніцтва ўзрасла амаль у 3 разы. Розніца ў даходах 10 працэнтаў найбольш забяспечанага і 10 працэнтаў менш забяспечанага насельніцтва ў Беларусі складае да 5,9 раза. У Расійскай Федэрацыі гэты паказчык перавышае 15 разоў, у ЗША — прыкладна 16 разоў, у Германіі — каля 7 разоў, у Францыі — каля 9 разоў.

Паступальна павышаецца ўзровень дабрабыту жыхароў Беларусі. Узровень малазабяспечанага насельніцтва (з сярэднімі даходамі ніжэйшымі за бюджэт пражытоковага мінімуму) у 2000 годзе быў роўны 42 працэнтам, у 2005-м — 13 працэнтам, а ў 2009-м — 5,4 працэнта. Мар'яна Шчоткіна ў якасці ілюстрацыі да росту дабрабыту беларусаў прывяла наступны факт: на тысячу жыхароў рэспублікі прыпадае 242 аўтамабілі. Гэта самы высокі паказчык на ўсёй постсавецкай прастору.

На выплату пенсій у Беларусі ў 2011 годзе будзе зрасходавана Br16,5 трлн. Каментуючы зацвярджэнне бюджэту дзяржаўнага пазабюджэтнага Фонду сацыяльнай абароны насельніцтва Міністэрства працы і сацыяльнай абароны на 2011 год, Мар'яна Шчоткіна адзначыла, што 80,3 працэнта ўсіх выдаткаў фонду будзе накіравана на фінансаванне пенсійных выплатаў. Прычым усе фінансавыя патакі закладзены з лішкам, з улікам магчымасці павышэння памераў пенсій і дапамог. Дарчы, фінансаванне на выплату ўсіх відаў дапамог па дзяржаўным сацыяльным страхаванні на 2011 год перавысіць Br3,5 трлн.

«Нама ніякай напружанасці: пенсіі будуць выплачывацца і ў далейшым стабільна, свечасова і ў поўным аб'ёме, — сказала міністр. — У нашай краіне і збор страхавых узносаў, і расходуванне сродкаў фонду знаходзяцца пад кантролем дзяржавы».

Цяпер 27 працэнтаў жыхароў Беларусі — пенсіянеры. Працягласць жыцця ў зрост выхадца на пенсію 55 гадоў для жанчын, 60 гадоў для мужчын. Мар'яна Шчоткіна дадала, што кожны пяты пенсіянер выйшаў на пенсію дзятэрмінова, на 5-10 гадоў раней агульнастаноўленага пенсійнага ўзросту. У Беларусі ў аднозенне ад іншых краін захаваны інстытут ільготных пенсій — гэта таксама фактар абароны работнікаў.

Сярэдні памер пенсій усіх відаў у жніўні склаў Br530 тыс., сярэдні памер пенсіі па ўзросце — Br555 тыс., што складае ў эквіваленце \$176. Па ўзроўні пенсійнага забяспечвання Беларусь знаходзіцца на другім месцы ў СНД пасля Расійскай Федэрацыі.

Прэзідэнт Літвы наведвае Беларусь з рабочым візітам

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка 20 кастрычніка правядзе сустрэчу з Прэзідэнтам Літвы Далай Грыбаўскайтэ, якая будзе знаходзіцца ў Беларусі з рабочым візітам.

Плануюцца, што перагаворы кіраўнікоў дзяржаў прайдуць у вузкім і пашыраным складках. Асноўнай і тэмай стане развіццё гандлёва-эканамічнага супрацоўніцтва. Прэзідэнт таксама абмяняюцца меркаваннямі па актуальных пытаннях міжнароднага парадку дня. Акрамя таго, плануецца, што па выніках перагавораў будзе падпісаны шэраг двухбаковых дакументаў.

Прэзідэнт Беларусі ў рамках адфіцыйных візітаў наведваў Літву ў 1995 і 2009 гадах. У верасні 2009 года ў ходзе візіту ў Віліюс кіраўнік беларускай дзяржавы запрасіў Прэзідэнта Літвы наведваць з ім у адзак нашу краіну.

Паводле паведамленняў прэс-службы Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь і БЕЛТА.

Твае правы ЯК АТРЫМАЦЬ ТЭХНІЧНЫЯ СРОДКІ?

Як сведчыць статыстыка, у Беларусі налічваецца больш за паўмільёна інвалідаў, прычым не сакрэт: многія з іх маюць патрэбу ў тэхнічных сродках разабітацы. Між тым, куды па іх трэба звяртацца, якія тут неабходна прадставіць дакументы і што рабіць, каб сродкі разабітацы проста сапсаваліся? Каб адказаць на гэтыя пытанні, карэспандэнт «Звязды» сустрэўся з намеснікам начальніка ўпраўлення сацыяльнай падтрымкі насельніцтва камітэта па працы, занятасці і сацыяльнай абароне Мінгарвыканкама Ірынай Мікалаеўнай Дудка.

ШТО І ДЗЕ МАГЧЫМА АТРЫМАЦЬ?

Куды звяртацца па неабходныя сродкі тэхнічнай разабітацы інвалідам І-ІІ груп і дзецям-інвалідам ва ўзросце да 18 гадоў — пытанне заўсёды важнае. Тут існуе наступнае правіла. Калі патрэбны ўсе віды калёсак, крэсла функцыянальнае з судам, вэлапед трохколавая для дзяцей ва ўзросце да 10 гадоў з захараваннем на ДЦП, падшукваць супрацьпражэнае для сядзення ў калёсцы, уцэпленыя халод для перасоўвання ў калёсцы, спецыяльная абарона для рук пры перасоўванні ў калёсцы, хадункі, столік

для інваліднай калёскі, крэсла і прыстасаванне для ўтрымання стаячы для дзяцей са спінна-мазгавой паталогіяй, супрацьпражэныя матрац, пад'ёмная перакладзана да ложка, прыложымак столік, поручні для туалета-ваннай і душывога, апорнае ложкавае прыстасаванне, прыстаўка да ўнітаза, сядзенне для ваннай, прыстасаванні для туалета для дарослых і дзяцей, дыктафон ці п'ёрэ, стовяны тэлефонаў і ў тым ліку смартфонаў, прыстасаванне для працоўнага агучнай літаратуры (плэер), гадзіннік з сінтэзатарам маўлення, тэлефон з узмацняльнікам гукі, светлавы гадзіннік ці сігналізатар гукі «Нячэчка», што вярта падаваць дакументы ў раўнае ўпраўленне па працы, занятасці і сацыяльнай абароне або ў Мінску — ва ўпраўленне сацыяльнай абароны.

Атрымаць розныя віды кіевы, мыльцы, пратэзы і артыкулы верхніх, ніжніх канечнасцяў і тулава, экзопратэзы малочнай залозы з ліфам, вырабы для лячэбнага пратэзавання дзяцей (абдуцыйныя трусы, распоркі і г.д.), спецыялізаваныя артапедычныя абутак, боцікі Даклу, артапедычныя абутковыя вырабы (уладныя боцікі, падакленнікі, панчошкі-паўзнікі і гэтак далей — за выключэннем вусцілка) можна праз Беларусь праз тэрыторыю артапедычных аддзяленняў і цэнтр у Мінску ці яго філіялы ў рэгіёнах.

СТАР.2

«Ніякага ліміту на кошт лекаў, што выпісваюцца грамадзянам, няма»

Пытальнік

Я знаходжуся на абслугоўванні па стане здароўя. Ужо амаль год як у нас няма участковага ўрача, хаця вуліца самая вялікая. Каб выпісаць лекі, дэворціцца звяртацца да ўрачоў з іншых участкаў. Пачынаецца вядзіна: мы не ведаем, якія можна выпісаць лекі і на якую суму, пералікаў у нас няма. Да 5 тысяч яшчэ выпішуць, вышэй — «мы не ведаем». Выходзіць, трэба ўжываць не тыя лекі? Прашу ўдакладніць гэтыя пытанні.

Сцяпан Мафодзевіч ПРЫХОДЗЬКА, г. Калінавічы.

Пытанне чытача мы пераадрасавалі ў Калінавіцкую цэнтральную раённую бальніцу. Афіцыйны адказ адтуль прыйшоў за подпісам галоўнага ўрача А. Шаўко.

«Урач тэрытарыяльнага тэрапеўтычнага ўчастка ў зоне абслугоўвання (вуліца Азёрына) зараз знаходзіцца ў вадолску па доглядзе дзіцяці да трох гадоў. На час адсутнасці участковага ўрача вуліцы замацаваныя за ўрачамі тэрапеўтычна-участковыя раённай паліклінікі. Вуліца Азёрына абслугоўваецца ўрачом Шостак.

Выніска лекаў адбываецца на падставе паставы Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь ад 30.11.2007 г. № 1650 «Аб некаторых пытаннях бясплатнага і льготнага забяспечвання лекавымі сродкамі і перавязочнымі матэрыяламі асобных катэгорій грамадзян», паставы Міністэрства аховы здароўя Рэспублікі Беларусь ад 16.07.2007 г. № 65 «Аб за-

цвярджэнні пераліку асноўных лекавых сродкаў» і ад 15.10.2009 г. № 111 «Аб унясенні змяненняў і дапаўненняў у паставы Міністэрства аховы здароўя Рэспублікі Беларусь ад 16.07.2007 г. № 65».

Рэдакцыя гэты адказ здаеў не зусім поўным (што можа сказаць чалавеку аднаго толькі назва дакумента?), таму мы патэлефанавалі ў Калінавіцкую цэнтральную раённую бальніцу. Там, у прыватнасці, высветлілася, што нашаму чытачу льготы, у тым ліку і па медыцынскім абслугоўванні, былі адноўлены адносна нядаўна — як чалавеку, што працаваў на прыфрантавых дарогах. Гэтым, напэўна, і тлумачыцца змест ліста заяўніка — магчыма, чалавек яшчэ не паспеў разабрацца ва ўсіх нюансах. Нам заявілі таксама, што ніякага ліміту на кошт лекаў, якія выпісваюцца грамадзянам, няма. Самі ж лекі прызначаюцца згодна з пратаколамі лячэння. У адказе пералічаны дакументы, згодна з якімі адбываецца выпіска лекаў, паколькі гэты пералік займае 80 старонак. Ці ёсць сэнс друкаваць яго цалкам? Што датычыць пытання чытача пра ўрача-тэрапеўта, нам дадалі, што вуліцы замацаваныя за іншымі медыцынскімі работнікамі з той прастай прычыны, што замяны — вольнага работніка — папросту няма.

Мы дамовіліся, што з бальніцы патэлефануюць дадому Сцяпану Мафодзевічу, спытаюць, што з таго пераліку лекаў канкрэтна яго цікавіць і ці ёсць у яго яшчэ якія пытанні да медыкаў.

Сяргей РАСОЛЬКА.

Уяцэнтры дзяржаўнай палітыкі

Наш першы суб'яднік — генеральны дырэктар, сенатар Наталія МАНЬКО.

У працы любога вытворчага калектыву важна ўсе, але адзін з вызначальных паказчыкаў — тэмп росту выпуску таварнай прадукцыі ў супастаўных цэнах. Бо праз яго дасягаецца і рост зароботнай платы, і занятасць насельніцтва. Заданне прадпрыемству на год 115,3 працэнта — ад дасягнутага ўзроўню, і я думаю, што яно будзе выканана. Удакладненне «ад дасягнутага ўзроўню» тут дарчы, бо тлумачыць, што мы і раней працавалі дастаткова эфектыўна, старанна, і далейшы прырост магчымы толькі за кошт унутраных рэзерваў і далейшай мадэрнізацыі вытворчасці.

У такім разе пра мадэрнізацыю вытворчасці давайце і пагаворым.

У нас зараз рэалізуецца адразу некалькі інвестыцыйных праектаў. На галаўным прадпрыемстве завяршылі рэканструкцыю другога млына, пабудаваны ён адпаведнасці з патрабаваннямі Еўрастандарту, устаноўлена лінія мучных сумесяў дазваляе прапанаваць гандлю любімую сумесь. Акрамя традыцыйных сумесяў для біліну, аладак, піцы, робім і сумесі для пончыкаў, сумесі для цеста дражджавага, для цеста пясочнага. Зрабілі новую сумесь для выпякання пішанчнага хлеба — сёння многія гаспадыні маюць спецыяльныя хлебапечкі. Высыпаюць туды гэтую сумесь, дададу вады, і больш нічога не

ВЫСОКАЕ ЗВАННЕ — «ГАСПАДАР»

Творчая брыгада «Звязды» ў чарговы раз бабывала ў адкрытым акцыянерным таварыстве «Баранавічыхлебпрадукт». Гэта адзін з буйнейшых у Беларусі перапрацоўшчыкаў збожжа і самы буйны вытворца камбікармоў. А таксама надзвычай кваліфікаваны партнёры і апякун беларускіх гаспадары, бо пастаўляе на ўнутры рынак ў значнай колькасці не толькі муку класа «Экстра» і разнастайныя крупы, але і папулярныя наборы паўфабрыкатаў для сямейнага ўжытку пад брэндам «Гаспадар».

Прадпрыемства — неаднаразовы лаўрэат Прэміі ўрада за дасягненні ў галіне

якасці, мае Дыплом міжнароднага конкурсу «Выбар года 2009» за перамогу ў намінацыі «Крупа № 1» і іншыя заслужаныя ўзнагароды. Яшчэ адзін цікавы штырх: у склад акцыянернага таварыства, акрамя буйных мукамольнай і камбікармавай вытворчасцяў, іншых профільных падраздзяленняў, уваходзяць таксама адзін з найбуйнейшых у Беларусі комплексаў па вытворчасці свініны «Усходні», развітая сетка фірменнага гандлю, а таксама СВУ — сельскагаспадарчы вытворчы ўчастак. Каб зразумець, што гэта за ўчастак, дастаткова сказаць: сфарміраваны ён на землях трох былых калгасаў.

трэба. Можна кожны дзень заставаць сям'ю ўласным свежым хлебам.

Па млыне мы атрымалі 30 працэнтаў эканоміі энергаразрасураў, які планавалі. Атрымалі эканомію і людскіх рэсурсаў, бо зараз працэс абслугоўвання адзін чалавек. На эканомію ён бачыць, як працуе ўвесь тэхналагічны ланцужок, і можа не толькі кантраляваць, але і ўмешчаваць.

З іншых навін асноўнай вытворчасці — будаўніцтва ліній камбікармоў для «дзятка» — нованароджаных цялят, парасат, птушчаты. Пакуль што такія камбікармы гаспадаркі купляюць за мяжой, і наша новае будаўніцтва выдзяецца па праграме імпартазамышчэння. Следам

будзем устанавіваць лінію па выпуску камбікармоў для каштоўных парод рыб, у тым ліку для асётравых. А пакуль рыбгас гэта корм імпартуюць і разлічваюцца цвёрдай валютай.

На наступны год плануем будаўніцтва дадатковых ёмістасцяў для захоўвання зерня, нам іх не хапае, таму што нарыхтоўка ідзе аднамомантна, і патрэбна ствараць запас зерня на год і нармальна яго захоўваць. Сёння мы часткова захоўваем і ў калгасах, але каб не страціць ні грама ўрадкаў, патрэбны ўласныя ёмістасці, якія вытрымліваюцца свае тэхналогіі — падпрацоўка, сушка, ахаладжэнне зерня, яго вентыляцыя, захаванне патрэбнай вільготнасці і г.д.

Ёсць навіны і ў нашым аграрным сектары. Зараз пашыраем свінакомплекс — рэалізуем інвестыцыйны праект па рэканструкцыі адкормачнікаў на 15 тысяч гадоў. Аб'ём вытворчасці мяса адчувальна павялічыцца.

У СВУ ўзводзім высокамеханізавааную малочнатварную ферму на 500 гадоў. Сёння наш сельскагаспадарчы вытворчы ўчастак — зусім іншае прадпрыемства і зусім іншы калектыў.

Калі вяртацца да агульнай нашай эканоміі, то адзінае, што нас хвалюе, — не вельмі высокая рэнтабельнасць у цэлым па таварыстве. Прычына ў тым, што практычна ўвесь асартымент у нас — сацыяльна значымая прадукцыя, цэны на яе рэгулююцца на дзяржаўным узроўні. 3,5 працэнта рэнтабельнасці — малавата для развіцця прадпрыемства. Але ўсё роўна мы не стаім на месцы. Сёлета ў

праграмы ўласнага развіцця накіруем з усіх крыніц 29 мільярд рублёў. Згадзіцца — лічба прыгожая!

Наталія Віктараўна, прадпрыемства — шматпрофільнае. Якія прыярытэты вы для сябе вызначылі? Хто больш міль дырэктарска сэрцу?

— Тут як у пазта: «Все профессии нужны, все профессии важны». Больш і дадавіць няма чаго.

А якія вы ішлі да гэтай шматпрофільнасці? Вам нешта моцна навазляе, ці гэта ваш выбар?

— Мы з калегамі сумленна выконваем свой абавязак, і калі бачылі, што для карысці справы патрэбна зрабіць той ці іншы крок — нават не просты, нават вельмі не просты, як тое ж дачучэнне адразу некалькіх «правальных» гаспадарак, мы ўсё адмаўляем і ішлі на гэты крок. Альбо дачучэнне комплексу «Усходні»... Гэта буйны наш спажывец, і згубіўшы яго, мы страцілі б пэўную колькасць людзей на асноўнай вытворчасці. У выніку сёння наша структура нармальна збалансаваная, усе падраздзяленні ўзвязаны агульнай і інтарэсамі і працуюць зладжана. Гэта яшчэ адна прычына эфектыўнай работы вытворчага канвеера.

— Вы маеце на ўвазе пастаўку камбікармоў спажывацям унутры таварыства?

— У тым ліку і гэта. Адна справа — пастаянны спажывец, гарантываны збыт (а гэта — пастаянная работа для камбікармавых цэхаў) і ўзаемны кантакт вытворчы са спажывцом. Узамная шпідоўка адносна і прадукцыі, што працуе на ка-

нашым вынік. Нам стаюць імідж вытворцы камбікармоў у многім сфарміраваў наш жа «Усходні».

І зусім іншая справа — «знешняя» спажывец на рынку, нават на айчынным. Сёння яны ў аднаго вытворцы набылі машыну камбікарму, заўтра ў другога, паслязаўтра ў трэцяга. Разгрукілі ў адну кучу, і без уліку спажываўца кармлення пачынаюць карміць жывёлу... Я ў нейкай ступені ўтрываю, па вялікім рахунку ў нас са «знешнімі спажывацямі» асаблівых праблем няма. Калі з'яўляюцца, мы іх стараемся ўрэгуляваць.

Уласны комплекс сельскагаспадарчы ўчастак — гэта яшчэ і пляцоўка для адпрацоўкі новых відаў камбікармоў, прымянення новых дабавак.

Якая прадукцыя вашых вытворчых падраздзяленняў дамініруе ў структуры даходаў?

— Вытворчасць камбікармоў, разлічваюцца мяса свініны і мясаперапрацоўка. У нас свой цэх перапрацоўкі мяса, які забяспечвае гандлёвую сетку каўбаснымі вырабамі, паўфабрыкатамі і нават дзікаўскай прадукцыяй. Мы ўкаранілі там усе мэрарпрыемствы сістэмы ХАССП. На парадку дня стайць узвядзенне новага цэха ці нават завода па перапрацоўцы мяса свініны з вынасам яго за тэрыторыю комплексу. Праўда, тут карыстацца можа быць такой: спачатку мы павінны пабудоваць новы ўчастак забой жывёлы, а потым і мясаперапрацоўчае прадпрыемства, што даць магчымасць аснасціць абодва гэтыя падраздзяленні найвышэй высокатэхналагічным абсталяваннем і яшчэ больш пашырць асартымент выпускаямай прадукцыі.

Пакуль жа нашы вытворчыя магчымасці па перапрацоўцы не спраўляюцца з валам свініны з нашага комплексу, таму частку яе здаём на Бярозускі мясакамбінат. А нам было б больш выгадна займацца перапрацоўкай самім.

— На вас нейкім чынам паўплываў крызіс?

— Спецыфіка нашага прадпрыемства вядомая: вырабляем муку, камбікармы, мяса — гэта тавары штодзённага пошты. А людзей карміць трэба — і ў прадпрыемствах грамадскага харчавання, і ў сем'ях, калі бы ні падціскаў крызіс. Так што нас ён не асабіста зачэпаў. Магчыма, мы былі крыху большымі рэалістамі, калі фарміравалі свае інвестыцыйныя праекты.

СТАР.6

Майстар збожжасховішча камбікармавага комплексу Валерый ЯКІМЧЫК.

Машыніст расфасовачна-упакавальнага абсталявання Соф'я ТАРАСЕВІЧ на прадпрыемстве 36 гадоў.

Беларусь і Венесуэла дамовіліся аб пастаўках нафты на 2011—2013 гады

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Уга Чавес падзякаваў беларуськаму боку за падтрымку і дапамогу Венесуэле ў частцы абмену тэхналогіямі, рэалізацыі праектаў у сферы жыллёвага будаўніцтва, прамысловай кааперацыі, супрацоўніцтва ў галіне нафтахіміі. Ён таксама падзякаваў Беларусі за гатунасць падзяліцца з Венесуэлай «усім, што тут вырабляецца, заводамі, магутнасцямі». «Гэта бяспечна, асабліва ў сучасным свеце», — адзначыў Прэзідэнт Венесуэлы.

«Тут няма даўжыню — мы таварышы, і мы разам будзем алтэрнатыўу імперыялізму. Гэта шматпалярны свет», — дадаў Уга Чавес. У час сустрэчы са сваім венесуэльскім калегам у пашырэным складзе Аляксандр Лукашэнка заявіў: «Мы вызначылі супрацоўніцтва з Венесуэлай як стратэгічны і адзін з самых прыярытэтных напрамкаў знешняй палітыкі Беларусі». Паводле яго слоў, развіццё стратэгічнага двухбаковага супрацоўніцтва «вядзе да умацавання пазіцыі нашых дзяржаў на міжнароднай арэне, садзейнічае сацыяльна-эканамічнаму развіццю ў роўнай ступені Венесуэлы і Беларусі».

Аляксандр Лукашэнка падкрэсліў, што беларуска-венесуэльскае супрацоўніцтва сёння — гэта ўжо дзясяткі шматмільярдных кантрактаў і праграм. Ён падзякаваў венесуэльскаму боку за арганізацыю паставак у Беларусь урэнгавадароднай сыравіны: «Мы асабліва ўдзячныя кіраўніцтву і работнікам Венесуэльскай нафтавай кампаніі, якая выконвае ўсе дамоўленыя». Прэзідэнт абмеркаваў далейшыя напярэкі супрацоўніцтва ў гэтай важнай сферы і па ўсім пытаньнях, што ўзнімаюцца, дамовіліся на будучае. «Упэўнены, вяршыцарэйскі візіт будзе новым этапам у развіццю супрацоўніцтва, і ён абавязкова прывядзе да станоўчых вынікаў», — сказаў кіраўнік беларускай дзяржаўнай.

Беларускі лідар адзначыў, што за доўгія кароткія прамежак часу Беларусь і Венесуэле ўдалося зрабіць нямяла для развіцця супрацоўніцтва ў галіне нафтахіміі, будаўніцтва, газіфікацыі, у прамысловасці, сельскай гаспадарцы. «Але трэба будаваць, як вынік за сённяшняй перагавору, зрабіць значна больш для палепшэння нашых сувязяў», — сказаў ён. Гэта датычыцца не толькі сувязяў у прамысловасці, здабычы нафты і прыроднага газа, будаўніцтва да становаўчых вынікаў», — сказаў кіраўнік беларускай дзяржаўнай.

Беларускі лідар адзначыў, што за доўгія кароткія прамежак часу Беларусь і Венесуэле ўдалося зрабіць нямяла для развіцця супрацоўніцтва ў галіне нафтахіміі, будаўніцтва, газіфікацыі, у прамысловасці, сельскай гаспадарцы. «Але трэба будаваць, як вынік за сённяшняй перагавору, зрабіць значна больш для палепшэння нашых сувязяў», — сказаў ён. Гэта датычыцца не толькі сувязяў у прамысловасці, здабычы нафты і прыроднага газа, будаўніцтва да становаўчых вынікаў», — сказаў кіраўнік беларускай дзяржаўнай.

Беларускі лідар адзначыў, што за доўгія кароткія прамежак часу Беларусь і Венесуэле ўдалося зрабіць нямяла для развіцця супрацоўніцтва ў галіне нафтахіміі, будаўніцтва, газіфікацыі, у прамысловасці, сельскай гаспадарцы. «Але трэба будаваць, як вынік за сённяшняй перагавору, зрабіць значна больш для палепшэння нашых сувязяў», — сказаў ён. Гэта датычыцца не толькі сувязяў у прамысловасці, здабычы нафты і прыроднага газа, будаўніцтва да становаўчых вынікаў», — сказаў кіраўнік беларускай дзяржаўнай.

Беларускі лідар адзначыў, што за доўгія кароткія прамежак часу Беларусь і Венесуэле ўдалося зрабіць нямяла для развіцця супрацоўніцтва ў галіне нафтахіміі, будаўніцтва, газіфікацыі, у прамысловасці, сельскай гаспадарцы. «Але трэба будаваць, як вынік за сённяшняй перагавору, зрабіць значна больш для палепшэння нашых сувязяў», — сказаў ён. Гэта датычыцца не толькі сувязяў у прамысловасці, здабычы нафты і прыроднага газа, будаўніцтва да становаўчых вынікаў», — сказаў кіраўнік беларускай дзяржаўнай.

Беларускі лідар адзначыў, што за доўгія кароткія прамежак часу Беларусь і Венесуэле ўдалося зрабіць нямяла для развіцця супрацоўніцтва ў галіне нафтахіміі, будаўніцтва, газіфікацыі, у прамысловасці, сельскай гаспадарцы. «Але трэба будаваць, як вынік за сённяшняй перагавору, зрабіць значна больш для палепшэння нашых сувязяў», — сказаў ён. Гэта датычыцца не толькі сувязяў у прамысловасці, здабычы нафты і прыроднага газа, будаўніцтва да становаўчых вынікаў», — сказаў кіраўнік беларускай дзяржаўнай.

Беларускі лідар адзначыў, што за доўгія кароткія прамежак часу Беларусь і Венесуэле ўдалося зрабіць нямяла для развіцця супрацоўніцтва ў галіне нафтахіміі, будаўніцтва, газіфікацыі, у прамысловасці, сельскай гаспадарцы. «Але трэба будаваць, як вынік за сённяшняй перагавору, зрабіць значна больш для палепшэння нашых сувязяў», — сказаў ён. Гэта датычыцца не толькі сувязяў у прамысловасці, здабычы нафты і прыроднага газа, будаўніцтва да становаўчых вынікаў», — сказаў кіраўнік беларускай дзяржаўнай.

Беларускі лідар адзначыў, што за доўгія кароткія прамежак часу Беларусь і Венесуэле ўдалося зрабіць нямяла для развіцця супрацоўніцтва ў галіне нафтахіміі, будаўніцтва, газіфікацыі, у прамысловасці, сельскай гаспадарцы. «Але трэба будаваць, як вынік за сённяшняй перагавору, зрабіць значна больш для палепшэння нашых сувязяў», — сказаў ён. Гэта датычыцца не толькі сувязяў у прамысловасці, здабычы нафты і прыроднага газа, будаўніцтва да становаўчых вынікаў», — сказаў кіраўнік беларускай дзяржаўнай.

Беларускі лідар адзначыў, што за доўгія кароткія прамежак часу Беларусь і Венесуэле ўдалося зрабіць нямяла для развіцця супрацоўніцтва ў галіне нафтахіміі, будаўніцтва, газіфікацыі, у прамысловасці, сельскай гаспадарцы. «Але трэба будаваць, як вынік за сённяшняй перагавору, зрабіць значна больш для палепшэння нашых сувязяў», — сказаў ён. Гэта датычыцца не толькі сувязяў у прамысловасці, здабычы нафты і прыроднага газа, будаўніцтва да становаўчых вынікаў», — сказаў кіраўнік беларускай дзяржаўнай.

Беларускі лідар адзначыў, што за доўгія кароткія прамежак часу Беларусь і Венесуэле ўдалося зрабіць нямяла для развіцця супрацоўніцтва ў галіне нафтахіміі, будаўніцтва, газіфікацыі, у прамысловасці, сельскай гаспадарцы. «Але трэба будаваць, як вынік за сённяшняй перагавору, зрабіць значна больш для палепшэння нашых сувязяў», — сказаў ён. Гэта датычыцца не толькі сувязяў у прамысловасці, здабычы нафты і прыроднага газа, будаўніцтва да становаўчых вынікаў», — сказаў кіраўнік беларускай дзяржаўнай.

Беларускі лідар адзначыў, што за доўгія кароткія прамежак часу Беларусь і Венесуэле ўдалося зрабіць нямяла для развіцця супрацоўніцтва ў галіне нафтахіміі, будаўніцтва, газіфікацыі, у прамысловасці, сельскай гаспадарцы. «Але трэба будаваць, як вынік за сённяшняй перагавору, зрабіць значна больш для палепшэння нашых сувязяў», — сказаў ён. Гэта датычыцца не толькі сувязяў у прамысловасці, здабычы нафты і прыроднага газа, будаўніцтва да становаўчых вынікаў», — сказаў кіраўнік беларускай дзяржаўнай.

Беларускі лідар адзначыў, што за доўгія кароткія прамежак часу Беларусь і Венесуэле ўдалося зрабіць нямяла для развіцця супрацоўніцтва ў галіне нафтахіміі, будаўніцтва, газіфікацыі, у прамысловасці, сельскай гаспадарцы. «Але трэба будаваць, як вынік за сённяшняй перагавору, зрабіць значна больш для палепшэння нашых сувязяў», — сказаў ён. Гэта датычыцца не толькі сувязяў у прамысловасці, здабычы нафты і прыроднага газа, будаўніцтва да становаўчых вынікаў», — сказаў кіраўнік беларускай дзяржаўнай.

асаблівай сімптыяй ставяцца да Уга Чавеса і венесуэльскага народа, радоўца поспехам Венесуэлы.

У сваю чаргу Уга Чавес заявіў, што Венесуэла знайшла брацкі народ у цэнтры Еўропы. «Вельмі важна, каб нашы народы маглі адчуць тое, у што можа выліцца гэта супрацоўніцтва. Дзякуй вам у першую чаргу за вашу працягнутую руку дружбы, — сказаў Прэзідэнт Венесуэлы. — Баліварыянская рэвалюцыя, народ Венесуэлы — мы знайшлі тут, у сэрцы Еўропы, брацкі народ і радзіму, таксама як і вы і нас».

Гаворачы аб выніках перагавораў ён адзначыў, што сёння прымуочна новай рашэнні, каб надаць дадатковы імпульс беларуска-венесуэльскаму альянсу ў дружбе.

Прэзідэнт Венесуэлы падзякаваў за магчымасць пастаўляць нафту ў Беларусь. «Мець магчымасць прывезці нафту з Венесуэлы ў сэрца Еўропы на вашы НПЗ — гэта вельмі стратэгічна важна для нас. Вы нам даіце магчымасць ствараць новыя шляхі для гандлю нашай нафтай», — сказаў ён. — Мы ганарымся тым, што нашы караблі могуць дастаўляць у Беларусь або праз Чорнае, або праз Балтыйскае мора наш нафту».

Уга Чавес адзначыў, што Беларусь і Венесуэла ўжо супрацоўнічаюць у многіх сферах — ад нафтахіміі, жыллёвага будаўніцтва, прамысловай кааперацыі да сельскай гаспадаркі і культурных сувязяў. Сёння бакі вызначылі дадатковыя напрамкі для супрацоўніцтва. «Мы вырашылі знайсці магчымасць будаўніцтва ў Венесуэле заводаў па выбаце адзення, абутку. Таксама мы можам зацікавіцца вытворчасцю мэблі», — сказаў Прэзідэнт Венесуэлы.

Ён падкрэсліў, што Беларусь, нягледзячы на ​​сусветны эканамічны крызіс, не спынілася ў сваім развіцці, захаваючы ўзровень жыцця на сямельніцтва, нізкі ўзровень беспрацоўя, якасную адукацыю, ахову здароўя. «Мы прызнаем заслугі ўсяго беларускага народа», — дадаў Уга Чавес.

Па выніках перагавораў у прысутнасці прэзідэнтаў дзюж краін былі падпісаны шэраг двухбаковых дакументаў. У прыватнасці, ЗАТ «Беларуская нафтавая кампанія» і кампанія «Петролеас да Венесуэла» падпісалі кантракт на пастаўку нафты ў 2011—2013 гады. У адпаведнасці з дакументам у Беларусь будзе штогод пастаўляцца да 10 млн тн венесуэльскай нафты.

Падпісаны таксама Мемарандум аб узаемаарэмарыі паміж РУП «ВА Беларуснафта» і АТ «Венесуэльскай нафтавага кампанія» аб дачучыні пашпачу да сумеснага прадпрыемства «Петралера БелаВенесалана». Документ пацвярджае намер Венесуэлы перадаць Беларусь два новыя радовішчы, што, з улікам існуючых, дасць магчымасць беларускаму боку здабываць больш за 1 млн тн нафты ў год.

Таксама падпісаны ўстаноўчы акт (статут) сумеснага прадпрыемства АТ «СервісісЗейлаВенесалана», якое будзе займацца бурэннем і рамонтам нафтавых свідраван на тэрыторыі Венесуэлы. Акрамя таго, заключана пагадненне паміж урадамі Беларусі і Венесуэлы аб прававой дапамозе па крымінальных справах.

Пасля завяршэння афіцыйных перагавораў ад імя кіраўніка беларускай дзяржаўнай быў даданы абед у гонар Прэзідэнта Венесуэлы.

Беларуска-венесуэльскі адносіны за чатыры з невялікім гады з

моманту першай сустрэчы прэзідэнтаў дзюж краін вышлі на ўзровень стратэгічнага партнёрства і сталі ўзорам плённага і дынамічнага міжнароднага супрацоўніцтва.

У многім характар двухбаковых кантактаў вызначаецца дружалюбнымі адносінамі кіраўнікоў дзяржаў. Прэзідэнт Беларусі двойчы, у снежні 2007 і сакавіку 2010 года, наведаў Венесуэлу з візітамі. У сваю чаргу, гэта пяты ўжо візіт Уга Чавеса ў Беларусь. Папярэднія адбыліся ў 2006, 2007, 2008 і 2009 гадах. Дасягнута дамоўленасць аб правядзенні рэгулярных (не радзей як адзін раз у год) сустрэч на ўзроўні кіраўнікоў дзяржаў.

Цяпер абодва бакі рэалізуюць буйнамаштабныя праекты ў эканоміцы, у дзясяткі разоў нарасціў тавараабарот, стварылі трывалую нармаціўна-прававую базу адносін, перайшоўшы ад простага гандлю да актыўнага кааперацыйнага супрацоўніцтва.

У ходзе перагавораў 16 кастрычніка прэзідэнты падвялі сваёсаблівыя прамежавыя вынікі сумеснай работы і «зверылі гадзінічку», прадметна абмеркаваўшы перспектывы двухбаковых адносін. Адзначана неабходнасць больш хуткай рэалізацыі сумесных праектаў у прамысловасці, сельскай гаспадарцы, будаўніцтва, нафтахіміі.

Заводы па выпуску грузавых аўтамабіляў і трактароў на тэрыторыі Венесуэлы павінны пачаць працаваць ужо менш як праз год. Таксама будучае завод па вытворчасці будматэрыялаў. Беларусь гатова нарасціць пастаўкі ў Венесуэле сельскагаспадарчай прадукцыі, больш актыўна ўдзельнічаць у стварэнні там сучаснага аграпрамысловага комплексу.

Беларусь і Венесуэла дакладна вызначыліся па пытанні паставак венесуэльскай нафты ў Беларусь на сярэднятэрміновую перспектыву. Гэта вельмі важна і для тых краін, праз тэрыторыю якіх нафта паступае ў Беларусь.

Акрамя таго, на перагаворах абмяркоўвалася пытанне венесуэльскіх інвестыцый у беларускую эканоміку. Удзел кампаній з Венесуэлы ў прыватызаванні беларускіх прамысловых прадпрыемстваў можа стаць чарговым узаемавыгадным напрамкам двухбаковага супрацоўніцтва.

Абмяркоўваліся і перспектывы сумеснага выхду на рынкі тэаіх краін, у тым ліку праз Беларусь гандлёвы дом у Венесуэле, работа па стварэнні якой ужо актыўна вядзецца.

Вялікую ўзаемную цікакасць уяўляе магчымасць супрацоўніцтва па лініі праграм тэхнічнай дапамогі, што рэалізуюцца ў інтэграцыйным аб'яднанні «Баліварыянская альтэрнатыва для народаў нашай Амерыкі» (АЛБА). Беларусь гатова тут актыўна працаваць — ад паставак неабходных краінам АЛБА тавараў да перадачы партнёрам сваіх направак у галіне эканамічнай і харчовай бяспекі.

Беларусь і Венесуэле трэба таксама пашырць супрацоўніцтва ў гуманітарнай сферы, больш актыўна ісці насустрач адзін аднаму ў такіх галінах, як адукацыя, культура, спорт, турызм, навука.

Кіраўнік дзяржаў шырыцца на думцы, што патацённы беларуска-венесуэльскі адносіны вялікі, але пакуль выкарыстоўваецца толькі яго малая частка. Таму неабходна нарошчваць і хуткасць, і аб'ёмы супрацоўніцтва.

Прэс-служба Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

ЗАКОН РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ АБ РЭСПУБЛІКАНСКІМ БЮДЖЭЦЕ НА 2011 ГОД

Прыняты Палатам Прадстаўнікоў Ухвалены Саветам Рэспублікі

14 верасня 2010 года 4 кастрычніка 2010 года

Артыкул 1. Зацвердзіць рэспубліканскі бюджэт на 2011 год на выдатках у суме 39 611 384 915 тыс. рублёў, зыходзячы з аб'ёму даходаў, якія прагназуюцца ў суме 33 611 384 915 тыс. рублёў.

Устанавіць гранічны памер дэфіцыту рэспубліканскага бюджэту на 2011 год у суме 6 000 000 000 тыс. рублёў. Ацвярджэце фінансаванне дэфіцыту рэспубліканскага бюджэту ў 2011 годзе згодна з дадаткам 1.

Артыкул 2. Рэспубліканскі фонд аховы прыроды, што ўтвараецца ў адпаведнасці з гэтым Законам, у 2011 годзе з'яўляецца дзяржаўным мэтавым бюджэтным фондам.

Артыкул 3. Уключыць у 2011 годзе ў рэспубліканскі бюджэт сродкі дзяржаўных мэтавых бюджэтных фондаў: рэспубліканскага фонду аховы прыроды, фонду нацыянальнага развіцця, фонду арганізацыі збору (нарытоўкі) і выкарыстання адходаў у якасці другой сыравіны, фонду ўніверсальнага абслугоўвання (рэзерву ўніверсальнага абслугоўвання), а таксама інавацыйных фондаў, што ўтвараюцца рэспубліканскімі органамі дзяржаўнага кіравання, іншымі дзяржаўнымі арганізацыямі, падпарадкаванымі Ураду Рэспублікі Беларусь, Нацыянальнай акадэміяй навук Беларусі, Беларускам рэспубліканскім саюзам спажывецкіх таварыстваў.

Артыкул 4. У 2011 годзе:

1. Зацвердзіць нарматыўны адлічэнны ад:

1.1. падатку на прыбытак, які выплачваецца арганізацыям, маюшым якіх эканомію да ўласнасці Рэспублікі Беларусь, і арганізацыям, у статутных фондах якіх 50 працэнтаў і больш акцыяў (доляў) належыць Рэспубліцы Беларусь;

які атрымліваецца на тэрыторыі адпаведнай вобласці, у даход рэспубліканскага бюджэту — у памеры 50 працэнтаў, у даход бюджэту г. Мінска — у памеры 15 працэнтаў.

Нарматыў адлічэнны ад падатку на прыбытак у даход бюджэту г. Мінска прадугледжвае перадачу сродкаў на

будаўніцтва аб'ектаў Мінскага метрапалітэў у суме 270 000 000 тыс. рублёў;

1.2. падатку на дабаўленую вартасць, які атрымліваецца на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь, у даход рэспубліканскага бюджэту — у памеры 70 працэнтаў, у даходы кансалідаваных бюджэтаў абласцей і бюджэту г. Мінска — 30 працэнтаў, у тым ліку ў кансалідаваны бюджэт Брэсцкай вобласці — 4,41 працэнта, Віцебскай — 3,9 працэнта, Гомельскай — 4,56 працэнта, Гродзенскай — 3,39 працэнта, Мінскай — 4,5 працэнта, Магілёўскай вобласці — 4,5 працэнта, бюджэт г. Мінска — 5,79 працэнта;

2. Пры размеркаванні даходаў, названых у пункце 1 гэтага артыкула, не ўлічваюцца падатак на прыбытак і падатак на дабаўленую вартасць, запічаныя якіх у рэспубліканскі бюджэт вызначана Прэзідэнтам Рэспублікі Беларусь, а таксама падаткі, зборы (пошлыны), якія выплачваюцца ў адпаведнасці з пунктам 2 артыкула 28 гэтага Закона.

3. Даходы, названыя ў пункце 1 гэтага артыкула, размяркоўваюцца Міністэрствам фінансаў Рэспублікі Беларусь з улікам палажэнняў пункта 2 гэтага артыкула паміж бюджэтнымі рознымі ўзроўнямі на нарматыўна адлічэнны, вызначаны гэтым Законам і рашэннямі абласных Саветаў дэпутатаў пры завяржэнні адпаведных мясцовых бюджэтаў.

Артыкул 5. Зацвердзіць на 2011 год:

даходы рэспубліканскага бюджэту ў суме 33 611 384 915 тыс. рублёў згодна з дадаткам 2;

выдаткі рэспубліканскага бюджэту ў суме 39 611 384 915 тыс. рублёў па функцыянальнай класіфікацыі выдаткаў бюджэту па раздзеллах, падраздзеллах і відах выдаткаў згодна з дадаткам 3; размеркаванне бюджэтных прызначэнняў па распардачым бюджэтным сродкаў у адпаведнасці з ведамасцямі класіфікацыі выдаткаў рэспубліканскага бюджэту і функцыянальнай класіфікацыі выдаткаў бюджэту згодна з дадаткам 4;

пералік бюджэтных праграм, фінансаванне якіх прадугледжваецца за кошт сродкаў рэспубліканскага бюджэту (без уліку сродкаў на фінансаванне дзяржаўнай інвестыцыйнай праграмы), згодна з дадаткам 5;

выдаткі рэспубліканскага бюджэту на фінансаванне дзяржаўнай інвестыцыйнай праграмы (без уліку рэзервовага фонду Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь) у суме 1 960 052 270 тыс. рублёў, у тым ліку сродкі дзяржаўнага мэтавага бюджэтнага фонду нацыянальнага развіцця ў суме 321 000 000 тыс. рублёў;

выдаткі рэспубліканскага бюджэту на навуковую, навукова-тэхнічную і інавацыйную дзейнасць па функцыянальнай класіфікацыі выдаткаў бюджэту па раздзеллах, падраздзеллах, відах выдаткаў, кірунках выкарыстання і заказчыках, распардачым сродкаў у памеры 865 000 000 тыс. рублёў згодна з дадаткам 6.

Артыкул 6. Зацвердзіць памер абаротнай касавай наўраўнасці па рэспубліканскім бюджэце на 1 студзеня 2012 года ў суме 130 000 000 тыс. рублёў.

Артыкул 7. У 2011 годзе перадаць з рэспубліканскага бюджэту ў кансалідаваны бюджэты абласцей і бюджэт г. Мінска:

1. Датацыі ў парадак, вызначаным Міністэрствам фінансаў Рэспублікі Беларусь, у суме 9 987 997 945 тыс. рублёў, у тым ліку Брэсцкай вобласці — 1 777 916 054 тыс. рублёў, Віцебскай — 1 888 121 048 тыс. рублёў, Гомельскай — 1 785 576 724 тыс. рублёў, Гродзенскай — 1 442 999 772 тыс. рублёў, Мінскай — 1 324 703 573 тыс. рублёў і Магілёўскай вобласці — 1 768 680 774 тыс. рублёў.

2. Субвенцыі на фінансаванне расходу па:

1. перадоленні наступстваў катастрофы на Чарнобыльскай АЭС у суме 981 124 288 тыс. рублёў, у тым ліку Брэсцкай вобласці — 88 522 165 тыс. рублёў, Віцебскай — 9 722 100 тыс. рублёў, Гомельскай — 632 380 280 тыс. рублёў, Гродзенскай — 17 261 075 тыс. рублёў, Мінскай — 36 624 560 тыс. рублёў, Магілёўскай вобласці — 150 169 900 тыс. рублёў і г. Мінска — 46 444 208 тыс. рублёў.

Названыя ў частцы першай гэтага падпункта субвенцыі накіроўваюцца на рэалізацыю мерапрыемстваў, прадугледжаных Законам Рэспублікі Беларусь ад 6 студзеня 2009 года «Аб сацыяльнай абароне грамадзян, якія пацярпелі ад катастрофы на Чарнобыльскай АЭС, іншых радыяцыйных аварыяў» (Нацыянальны рэстр прававых актаў Рэспублікі Беларусь, 2009 г., № 17, 2/1561), а таксама на мэтавія

ЯК АТРЫМАЦЬ ТЭХНІЧНЫЯ СРОДКІ?

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Адначасова калі для інвалідаў І-ІІ групы і дзяцей-інвалідаў патрэбны сляхавыя апараты, пратэзы вачэй, кантактныя лінзы, лупы, зубныя пратэзы, інсулінавыя шпрыцы, тэст-палоскі для вызначэння цукру ў крыві, глюкометр ці стабільны прылад, то месцам зароту павінны быць мясцовыя органы аховы здароўя.

САМАСТОЙНА АБО З ДАПАМОГАЙ

Першы неабходны дакумент — гэта індывідуальная праграма рэабілітацыі інваліда ці заключэнне ўрачэбна-кансультацыйнай камісіі, заява і дакумент, які сведчыць асобу, абойлі гаворка ідзе пра дзіця-інваліда — пасведчанне аб яго нараджэнні і дакумент, які сведчыць асобу бацькоў. Адначасова можа спатрэбіцца і іншае — скажам, пацверджанне права на льготы ці працоўная кніжка.

— Есць выпадкі, калі з-за стану здароўя падаць неабходныя дакументы інваліду цяжка, — кажа Ірына Дудка. — Тады зрабіць гэта могуць сваякі. Або, як варыянт, можна звярнуцца ў раённы тэрытарыяльны цэнтр сацыяльнага абслугоўвання насельніцтва.

ПРА АПЛАТУ ЛЕПШ УДАКЛАДНІЦЬ НА МЕСЦЫ

Аплата за сродкі тэхнічнай рэабілітацыі — тэма асобная. Паводле заканадаўства, яны могуць прадастаўляцца за 50 працэнтаў, 25 працэнтаў, за 20 працэнтаў ад сабекошту або ўвогуле бясплатна. У прыватнасці, тэхнічнымі сродкамі рэабілітацыі забяспечваюцца Герой Беларусі і Савецкага Саюза, Герой Сацыялістычнай Працы, поўныя кавалеры ордэнаў Айчыны, Славы, Працоўнай Славы, інваліды і ўдзельнікі Вялікай Айчыннай вайны, працаўнікі тылу, якія былі ўзнагароджаныя ордэнамі ці медалямі, і некаторыя іншыя катэгорыі. — паведамляе Ірына Дудка. — Зрэшты, варты заўважыць: удакладніць умовы аплаты ў кожным канкрэтным выпадку лепш за ўсё ў раённым упраўленні па працы, занятасці і сацыяльнай абароне або ў сталіцы — у раённым упраўленні сацыяльнай абароны.

У КРАЙНІМ ВЫПАДКУ — РАМОНТ

Трэба мець на увазе, што кожны сродак тэхнічнай рэабілітацыі мае свой тэрмін выкарыстання: напрыклад, той жа пратэз ці выд

НІ КРОКУ ДА СТАРАСЦІ, А ЖЫЦЬ ТОЛЬКІ ў РАДАСЦІ!

Або Добры дом Добрусева

Тыдзень маці

Валянціна Добрусева змяніла педагогічную дзейнасць на прафесію маці. У дзіцячым доме сямейнага тыпу, адзіным у Крычаўскім раёне, цяпер гадуецца 8 дзяцей.

Прыгожы дамок на ўскрайку аграгарадка Касцюшківацкі. Ля брамы драўляны чалавечак у гумовых ботах і з парасонам нібыта вітае гасцей на вуліцы Палавоў. Восенскае сонца адлюстроўваецца ў садовай сажалцы, дзе улетуць цвілі лілэй. Лялька ў сялянскай спадніцы, але ў модных аранжавых ботах, адной рукой схопілася за швабру, а другой — за калодзежнага жураўля. Відзец, сімвалізуе гаспадыню дома, якая праводзіць свае дні ў клопатах пра сям'ю і гаспадарку.

Валянціна Добрусева 13 кастрычніка, напярэдні Дня маці, споўнілася 39 гадоў. Яна родам з Касцюшківацка, працавала настаўніцай у мясцовай школе. Калі завоначна паступіла ў Маскоўскі сацыяльны інстытут, стала сацыяльным педагогам і псіхалагам.

Па справах службы яна часта кантактавала з прымённымі дзецьмі і бацькамі, і аднойчы яе папярсіла пагутарыць з аднаўскаюціма пра новую і перспектыўную форму выхавання дзяцей-сірот — дзіцячыя дамы сямейнага тыпу.

— І ратпа я падумала: а чаму б самой не паспрабаваць, — узгадвае Валянціна падзеі 2002 года. — Муж Сяргей мяне падтрымаў. Мы паехалі ў Крычаўскую бальніцу, дзе

ў інфекцыйным аддзяленні ляжалі такія дзеці. Паехалі па адно, а забралі адразу чацвярых.

Дзве сястры і два браты — сям'я Войтавых. Бялагічны тата памёр, а пазбаўлена бацькоўскі праваў маці потым нарадзіла яшчэ адно дзіця, але да сваіх старэйшых дзяцей ніколі так і не прыехала.

Дашу Войтаву, якой у 2002 годзе было толькі 2 гады, аддаваць з бальніцы не хацелі. Дзячынца была слабая і хваляватая, але Валянціна з мужам вырашылі, што здолеець выхадзіць жалую. Хоць яна дронна хадзіла і размаўляла, але шэфства над ёй узяла дачка Добрусеваў Аляксандра. Цяпер Даша — аднакласніца і лепшая сяброўка Сашы. Дзве прыгажуні ўсё робяць разам. Дзячынкі — творчыя асобы, вучацца мастацкай і музычнай школ.

Іван — 12-гадовы брат Дашы. Вельмі добры хлопчык, ён мае добрых сяброў у Італіі. Яго адметнай рысай характару ў з'яўляецца жаль да кінутых жывёлін. Усе дзячынцы сабакі і няшчасныя каты ў вёсцы — яго асабісты клопат. Іван спрабаваў сфатаграфавана з усімі сваімі махматымі гадаванцамі, але не хапіла рук у хлопчыка і царліваецца ў жывёл.

Старэйшы брат Івана, 16-гадовы Дзіма, цяпер вучыцца ў Крычаўскай ляснянскай гімназіі, паглыблена вучыцца фізіцы і матэматыцы, каб падрыхтавацца да паступлення ў вышэйшую навучную ўстанову. Ён прыяджае дадому толькі на выходныя дні, як і старшы сын Добрусеваў Ігар, які атрымлівае цяпер вельмі запатрабаваную прафесію краўшчыка ў Мсціслаўскім будаўнічым каледжы.

— Мы цяпер з мужам і не задумваемся — дзе свае дзеці, а дзе не свае, — гаворыць Валянціна. — Не будзем утойваць, што адпалтацца праходзіць нялёгка. Бо і нашым дзецьмі даялося навушчыца дзіцяці: і сваімі цацкамі, і ласункамі. А сёння ўсе 8 дзяцей — нашы. Я і думаю не хачу, што яны могуць з'ехаць і не вярнуцца. Я сама прыеду да іх,

Валянціна ДОБРУСЕВА і яе дзеці.

калі трэба будзе. Яшчэ ў сям'і жывуць дзве Ганны — старэйшая і малодшая. Старэйшая, Ганне Войтавай, споўнілася 15, і на наступны год яна таксама плануе паступіць у ліцэй, каб пачаць, з паглыбленымі ведамі ў біялогіі і хіміі, пайсці ў сферу медыцыны. Яе сяброўка — Ганначка Балачка, якой 14 гадоў.

У цёплым доме Добрусеваў шмат зеляніны. У дзіцячых пакоіх вядзе лясвіца, а на сценах — фотаздымкі дзяцей. Адзін, чорна-белы, вылучаецца з шэрагу: гэта фота самоі Валянціны ў дзіцячстве. У дзіцячых пакоях ніякага творчага беспарадку, прычым чысціню забяспечваюць самі маленькія жыхары. Кухня вядуцца, каб умясціць усіх едакоў: адной 7-літровай каструлі з супам лягвае толькі на адзін сямейны абед. У склепе — больш за сотню слоікаў з кансерваванага агародніннай.

Каб жывяцца, карміцца і апрагнаць, сям'я мае вялікую гаспадарку: тры каровы, свінні, птушкі. Добрусеваў з дзецьмі апрацоўваюць зямельны ўчастак, які больш за гектар, таму набылі трактар і мотаблок. Аднак Валянціна не ўтойвае, што да асабістай падсобнай гаспадаркі сямейнага дзіцячага дома людзі ставяцца па-рознаму.

— Тут ёсць два меркаванні, — уздымае жанчына. — Адны ўхваляюць, бо мы за кошт гаспадаркі трымаем сваё мяса і яйкі. Але іншыя гэтага не разумеюць і гавораць, што я багацею на гаспадарцы, а дзеці нялёгка. Бо і нашым дзецьмі даялося навушчыца дзіцяці: і сваімі цацкамі, і ласункамі. А сёння ўсе 8 дзяцей — нашы. Я і думаю не хачу, што яны могуць з'ехаць і не вярнуцца. Я сама прыеду да іх,

на, — гэта падрыхтоўка да 1 верасня, калі кожнае дзіця хочацца апрагнаць у новае ды моднае і набыць самую лепшую школьную прылады. Сёлета гэта удалося зрабіць дзячынцы добраму ўраджэню бульбы: працавалі на палетках усёй сям'ёй і праддалі частку вырашчанага.

ДАВЕДКА: Цяпер у Магілёўскай вобласці працуе 31 дзіцячы дом сямейнага тыпу. Да канца года ў вобласці адкрыюцца яшчэ 3 падобныя дамы, для якіх пабудавана жыллё ў Магілёве, Бабруйску і ў вёсцы Гарадзец Шклоўскага раёна.

— Я лічу, што мае дзеці не згубяць у жыцці, — настойвае маці. — Я за іх спакойна, таму што яны шмат ведаюць і ўмеюць рабіць усё. Я ўсе сяджу і не хвалюся за сваё тачны стол, таму што мае Ганны прыяджаць са школы і мы разам нарэжам усе салаты. А ў суботу прыязджае Дзіма, які зробіць для ўсіх лазню. Калі я трапіла ў бальніцу, дзеці з мужам і маці дагледзілі жыццё, памагі і грады. І што ў гэтым дрэннага? Нужо больш карысна калі тэлевізара днём сядзець? Лепш нешта рабіць і ні ў каго не праціць з працягнутай рукі ні яка, ні сала, ні грошай. Так што я прывыкла: людзі могуць гаварыць, а мы жывём.

У гэтым жыцці няма месца звычайнаму адпачыванню: дзеці ездзяць на аздараўленне, а бацькам трэба глядзець за гаспадаркай. Улетку — на мяне батрачана. Праўда, я ўжо прывыклаіся да такіх погаласак: маўляў, набылі дзіцяці сабе дзеля грошай. Насамрэч, нішто з дзіцячых дамоў, падобных нашаму, не аздаляюць. Мы ў крадзях і клопатах, але дзяцей выдуваем.

Зусім не скарж, што грошай у вялікай сям'і вечно не хапае. Самая знаячая навапа, гаворыць Валянціна,

вязаць калі тэлевізара, але клопаты запуюныя кожны дзень. Хоць сама разумее: як толькі застануся адна, так адразу з тугі і завуюю!

Каб, відаць, ніколі не даялося завяць з тугі, Валянціна Добрусева стала яшчэ і дэпутатам. Народ выбараў яе ў Крычаўскім раёне Савет.

— Не магу жыць, калі спакойна, — смеяцца яна. — Мне трэба хуценька рухацца. Інакш падаецца, што таўсею і сумую. А вось калі плечы ад прыжымаюць, тады мне цікава жыць.

Усе дзеці аб'ядналіся і зрабілі Валянціне маляўнічую паштушку на дзень нараджэння: «Ні кроку да старасці, ні гадзіны ў горадзі, а толькі ў радзіцы, а толькі ў бацькаўскай атрымала ад мужа грошы на падарунак, аднак пасляхова набыла на іх на рынку ў Крычаве цёплыя боты, штаны і шапкі для дзяцей. І ні пра што не шкадуе.

На святы ў Добрусеваў — дзіцячы салодкі стол.

— Што трэба малым? Прыгалубіць, апраць, накарміць. А калі ёсць садавіна і цукеркі, дык падаецца, што яны самыя шчаслівыя дзеці на свеце!

Адметнай рысай сапраўднай маці Добрусеваў лічыць дабрыню. А яшчэ больш за ўсё яна жадае ўсім маці здароўя. Часам, калі дзеці хварэюць, Валянціна, як і ўсе маці, думае: лепей бы сама, чым малое. Аднак калі аднойчы сапраўды захварэла сама і трапіла ў бальніцу, то стала страшна кінуць дзяцей, і замест вылячэння — усё думкі пра дом, дзеці: што паелі, як пайшлі ў школу...

— Таму найперш здароўя, а таксама царліваецца, грошай і удачы, — такія пажаданні з Касцюшківацкай усім маці.

Ілона ІВАНОВА.
Фота Ірыны САВОСІНАЙ.
Крычаўскі раён.

СВЯТА-ПАКРОЎСКАЙ ЦАРКВЕ СПОЎНІЛАСЯ 200 ГАДОЎ

У вёсцы Вейна Магілёўскага раёна 14 кастрычніка адзначылі 200-гадовы юбілей мясцовай царквы Пакрова Багародзіцы. У святочнай службе з нагоды двайнога свята, Пакрова і юбілею храма, браў удзел епіскап Магілёўскі і Мсціслаўскі Сафроній. Каля царквы ўсталявалі памятныя паклонны крыж.

Свята-Пакроўская царква, помнік архітэктуры, была пабудавана генералам Аляксеем Ярмалявым, вядомым военачальнікам і ўдзельнікам Барадзінскай бітвы. У Расійскім гістарычным архіве ў Санкт-Пецярбургу знойдзены дакумент аб Вейнянскім царкоўным прыходзе канца XIX — пачатку XX стагоддзя, дзе ўказваецца дакладная дата пабудовы храма — 1810 год. Нядаўна царкву абнавілі, упрыгожылі роспісам, добраўпарадкавалі, а таксама асвяцілі крыніцу каля храма.

Ілона ІВАНОВА.

ГАРАЖ

— гэта не толькі дах для аўтамашыны, ён стаў для многіх жыхароў неад'емнай часткай іх жыцця. Гаражынімі масівамі акружаныя нашы гарады, і без іх ужо цяжка ўявіць пейзаж гарадскіх украін.

У мяне гараж усю 8 гадоў (да гэтага здымаў), а нехта гараж мае не адно дзесяцігоддзе. Сёння шмат гаражоў зачынена і гаспадары іх наведваюцца вельмі рэдка, тым не меней жыццё ў гаражных масівах відуе.

дазвол на будаўніцтва гаража не давалі, — кажа мой суразмоўца. — Леанід Аляксандравіч, вы ў сваім гаражы нават у выходныя. Цягне сюды? — А што рабіць дома на пятым паверсе? Глядзець тэлевізар, то і здурнець можна. А так прыйдзецца, свежа паветра, людзі заходзяць ды і справай займаюся. Рамантую нейкія электрапрыборы, зрабіў дзэвапрацоўчы і свідравальны станкі, і час праходзіць. Трэба некаму дошчу пааблаваць, то ідуць.

У некаторых гаражах адкрыты майстэрні і калі іх стаць аўтамашыны — зыркае зварка, мітусяцца людзі.

Я прыкмеціў, што Л. Міхан заўсёды пры справе. Вось суседу дапамагае зварэйдкам гараж пакрыць, а другому нясе гаечныя ключы...

Вельмі часта гаражы становяцца месцам для ўтэх. І здараецца, тыя спатканы сумна заканчваюцца. Зачыніліся ў гаражы, селі ў аўтамашыну, выпілі пад музыку, завялі рухавік, каб цяпле было, і... у газеце друкаецца спахвочнае сям'і.

Увям на хвіліну, што вы засталіся без гаража. Прачуніліся рацінай, а ісці няма куды. — Думаю, што жыццё маё карэйшым стала.

Тут не толькі паміраюць, але могуць і нарадзіцца. Мужчына прыехаў з цяжкай жонкай у гараж, залез за нечым у падвал, а вылез — трэба роды прымаць.

А адным словам, у гаражах нараджаюцца, паміраюць і жывуць — у прамым сэнсе гэтага слова.

Два блокі ад майго ў гаражы жыве пенсіянер. Нешта ў чалавека разладзілася з жонкай, дык ён перайшоў жыць у гараж. Агдарадзіў у ім закупіць, каб цяпле было, прыцягнуў са сметніка каналу і адчувае сабе камфартальна нават з ім, бо абавараннікі дастаткова, каб падтрымліваць цяпло на некалькіх квадратных метрах. Праўда, энерганяглы і турбу і нават штрафваў, але чалавек даволі мірны.

Пенсіянер жонка забірае, а ён цягае металалом і нікому не перашкаджае — не горшы з людзей.

Некалькі гадоў таму ў адзін з гаражоў увараліся спецазаўчы ў масках. Нешта адтуль вывозілі, кажучы, зброю шукалі, а неўзабаве пасля гэтага гаспадар памёр, бо яго сын у нечым там убылітан быў. Бацька ж запомніўся неаблагі чалавекам.

А часам нехта прыходзіць у гараж, як на працу. Вось дзверы ў гаражы Леаніда Міхана заўсёды прыктыраюцца. Да пенсіі ён працаваў дыспетчарам электрастанцыі раёна, і цяпер ён пастаянна ў сваім гаражы. А калі гаспадар на месцы няма, то здаецца, што чагосьці не хапае.

— Гэта сёння кожны можа мець гараж, а за савецкім часам пабудова гараж было вялікай праблемай. Вось у мяне быў матацыкл з калейскай, то

Нашы дзеці ўладкаваныя, і з імі няма праблем, растуць унукі. Маю медаль «За працоўную доблесць», выдатнік энергетыкі СССР, а за гэта да пенсіі энергасеткі далі чалавечы 78 тысяч рублёў, то што яшчэ трэба... А жонцы я кажу: «У цябе свае справы, а ў мяне свае». Так што тут вялікай праблема няма.

Два блокі ад майго ў гаражы жыве пенсіянер. Нешта ў чалавека разладзілася з жонкай, дык ён перайшоў жыць у гараж. Агдарадзіў у ім закупіць, каб цяпле было, прыцягнуў са сметніка каналу і адчувае сабе камфартальна нават з ім, бо абавараннікі дастаткова, каб падтрымліваць цяпло на некалькіх квадратных метрах. Праўда, энерганяглы і турбу і нават штрафваў, але чалавек даволі мірны.

Увям на хвіліну, што вы засталіся без гаража. Прачуніліся рацінай, а ісці няма куды. — Думаю, што жыцё маё карэйшым стала.

Даша і сялянца ў аранжавых ботах.

«ГАРАЧЫ»

Чытач з Чэрвеньскага раёна папярсіў расказаць пра платныя медыцынскія паслугі. Нікіх прамых скаргаў з яго боку не прагучала, хаця было відавочна, што ён імкнецца параўноўваць інфармацыю па розных абласцях. Канкрэтныя пытанні прагучалі так: якія паслугі падлягаюць аплаце, чым увядзенне аплаты абумоўлена, хто ўстаўлівае канкрэтныя тарыфы?

Дапамагчы даць такіх жа агульных адказаў запыт заняўка дапамагла намеснік галоўнага бухгалтара па эканамічнай працы ўстаноў аховы здароўя «Чэрвеньская цэнтральная раённая бальніца» Валянціна ГАРНЯКОВА.

— Існуе пастанова Савета Міністраў № 142 ад 1 лютага 2010 года, якая рэгламентуе пералік платных медыцынскіх паслуг для грамадзян Рэспублікі Беларусь. Гэты пералік уключае ў сябе 37 пунктаў. Калі гаварыць канкрэтна пра наш Чэрвеньскі раён, дык мы аказваем 22 віды платных медыцынскіх паслуг, — распавяла Валянціна Ягораўна. — Калі чытаць імкнецца параўноўваць тарыфы ў розных раёнах, мушу падрэспліць, што ў нас яны значна ніжэйшыя, чым у іншых раёнах. Чаму так? Рэч у тым, што дзейнічае агульны прынцып: раз колькасць насельніцтва канкрэтнага раёна невялікая, значыць, медыцынскія работнікі з яго належыць да групы з меншай аплатай працы. Сёння ў раёне пражывае 33 тысячы чалавек, што само па сабе няшмат, да таго ж колькасць насельніцтва пакрысе зніжаецца.

Як разлічваюцца канкрэтныя тарыфы на аказанне платных медыцынскіх паслуг? Валянціна Гарнякова патлумачыла: на падставе пастанова Міністэрства аховы здароўя № 51 ад 22 снежня 2003 года — зыходзячы з дзейных выдаткаў — зарплата медыцынскім работнікам (колькі якіх работнікаў) і з якой канкрэтна катэгорыяй — па

«ТАРЫФЫ НА ПЛАТНЫЯ МЕДЫЦЫНСКІЯ ПАСЛУГІ ў НАС НІЖЭЙШЫЯ, ЧЫМ У ІНШЫХ РАЁНАХ»

раёнах, вядома, лічыць адрозніваюцца), аплатна паслуг жыллёва-камунальнай гаспадаркі, накладныя выдаткі і інш. Разлічаныя па такім алгарытме тарыфы накіроўваюцца на разгляд ва ўпраўленне аховы здароўя Міннаблвыканкама і Міністэрства аховы здароўя, дзе перапрагляюцца і толькі пасля гэтага ўгадняюцца і накіроўваюцца назад да выканання.

— Штомесяц дазваляецца павялічваць на 0,9 працэнта дзейныя тарыфы — каб не было рэзкага іх росту адначасова. Жыццё ж таксама пакрысе даражэе, так? І такія перааралкі мы рэгулярна праводзім у адпаведнасці з інструкцыяй, — дадала Валянціна Ягораўна.

Вяртаючыся да пераліку платных медыцынскіх паслуг, якія аказваюцца медыцынскімі ўстановамі на тэрыторыі Чэрвеньскага раёна, нагадаем — іх 22. Гэта, у прыватнасці, стоматалагічныя, зуба-пратэзныя, паслугі нетрадыцыйнай медыцыны, УГД, масаж, правядзенне прафільядаў і іншыя.

Усё гэта запатрабавана насельніцтвам. Але асаблівым попытам карыстаюцца платныя стоматалагічныя паслугі. Іх удзельная вага ў агульным аб'ёме складае 40 працэнтаў. Далей ідуць паслугі па прафільядах — або ў прадпрыемствах, або ў грамадзян пры працаўладкаванні, у вадзіцеляў у тым ліку, — расказвае далей суразмоўца.

Дарэчы, за дзевяць месяцаў Чэрвеньская цэнтральная раённая бальніца атрымала ад аказання платных медыцынскіх паслуг 312 мільёнаў рублёў, што Валянціна Гарнякова называе неаблагімі паказчыкам. І тут жа дадае, што перад медыкамі пастаўлена задача: да канца года павялічыць аб'ём аказання платных медыцынскіх паслуг у параўнанні з вынікамі мінулага года на чверць...

Сяргей РАСОЛЬКА.

СУБОТНЯЯ АСВЕЯ

ялісты па развядзенні парсючкю. Асабліва здзіўляў пакупнікоў садавод з Мэраў, які выставіў у якасці тавару і рэкламы гатункі малін у місцы, прадманстраваўшы апетытны ўраджай чырвоных ягад. Яго калекцыя вінграду — максама дзіва: амаль 50 гатункаў вырошчывае на сваім падвор'і.

Сярод удзельнікаў кірмашу на асвейскім беразе былі і два нашыя сталыя і даўня падпісчыкі — Пётр Касковіч і Зінаіда Зашчырынская — жыхары вёскі Стралкі. Зінаіда Ігнацьеўна — былы заатэхнік, цяпер на пенсіі, гадуе на продаж свінак. А ў Пятра Пятровіча Касковіча пенсіянае хобі — пчалярства. Ён былы настаўнік фізікі і матэматыкі, і вырачаныя за мёд грошы — неаблагі дадатка да настаўніцкай пенсіі.

«Звязда» ў нашых дамах прапалася наддоўга, — запэўнілі мяне Зінаіда і Пётр. Вясельны кірмаш нагадваў святочнае месца ўжо таму, што самадзейныя артысты з навакольных вёсак гучна даманстравалі наведнікам сваё спеўнае мастацтва. Асабліва зладжана выводзілі сялячкі з вёскі Сенькава. Недарэмна гэтаму калектыву і нададзена званне народнага.

— Ведаецца, насельніцтва Асвеі задаволена, што і нас з'явіліся вясельныя гараднінскія кірмашы, — сказала старшыня Асвейскага сельскага Савета Валянціна Гаманько. Сама ж яна набыла ў гэты дзень два вялікія кусты кветак, каб свой дом і прысядзібны ўчастак зрабіць яшчэ больш прывабным.

Анатоль КЛЯШЧУК. Фота аўтара. г.п. Асвея.

«УСЁ, ШТО ТЫ РОБІШ ДЛЯ ІНШЫХ...»

Простая мова

Думка прыходзіла... Ды такая ж прыгожая!.. Хвілін колькі пакрыўчалася (не інакш, каб паказацца... З усіх бакоў), а потым убачыла, што яе не запісваюць, не «здымаюць» і пакрыўдзілася — сышла.
Маючы надзею, што гэта ненадоўга, што яна вернецца, завяла адмысловы нататнік асадку, аднак...
Іншыя думкі прыходзяць, а тая — не.
З форсам, бач...
Як і ўсе прыгожыя.

БЕЗ ПАМЫЛАК!

Рытм жыцця: ранак, вечар, Нова год.
То ранак. Тралейбус. Здалёк убачыла — 41-ы, дагнала, села, уткнулася ў кнігу. Прыпынку праз пяць згледзела, што еду... зусім не туды, бо памылілася — гэта 49-ы...
Вечар, вольніца. На лавачцы ля пад'езда — купка падлеткаў: п'юць піва, пакурваюць (зусім як вялікія), шукаюць забаву.
— Девушка, сидите с нами, — запрашаюць сваю равесніцу, што шыбуе міма.
— В другой раз, — усміхаецца тая.
— Ну так номерок телефона оставте — хоть приблизительный...
Дзяўчынка пыркае смехамі... заплынеца. Запыняецца (што чадкам магчыма), каб потым не каму з гэтых хлапцоў пакинуць нумарок тэлефона. Прычым дакладны! Бо падман ён і ёсць падман; і памылка ў лічбах (нават на адну адзінчанку), як той узгаданы тралейбус — павязе зусім не туды.

АД УСМЕШКІ...

Каліжана чалавек абачлівы: заглядзі да наступлена халадоў зняла з антрэсоўны боты, выцягнула з шафы цёплыя спадніцы ды кофты, штоў памерала, папрасвала, а убачыўшы на тэрмометры першы мінус, ужо і прыбралася — ва ўсё гатовае... Каб на працу ісці.

ПАД КАНТРОЛЕМ

Раніца, дождж, мой прыпынак і мой аўтобус, але на пад'ездзе яшчэ — пад святлафорчас. Пакуль будзе стаць — на чырнае — можна куліць газеты.
Часу на гэта воёмаль, што кісць кэрка, відаць, разумее, бо разлічвае, што называецца, мігам. Мне застаецца (аўтобус ужо «пад'ездзі») хіба «згрэбсі» пакуль ды рэшту і кашалек з ёй (накмыі пакласці не ў сумку (ну колькі тут той язды...), а ў «дзяжурны» пакеце.

АД УСМЕШКІ...

Муш з-за спіны спытаў: «Ты што — сягоння на бульбу?»
Яна засмялася.
І абое ў лостурку ўвачавіды ўбачылі, як упрыгожыўся твар! І як ажыў, зайграў, падняліся самы будзённы строй! Ды ў такім... У тэатр можа!
...Хтож пісаў, што гэта, на жаль, складана — надзець на іншых сваю усмешку.
Як і потым насіць.

АДНЫМ БОЛЕЙ...

У каласе ў той год, лічы, не плацілі, і маці, каб накарміць, адзець і выпрыскаў у школу дзяцей, стала жаня самагонку.
Попыт на яе ў ваколіцах быў, прычым досыць вялікі, а пайшла прапанова...
Нехта оптам браў на нейкую бяседу (альбо каб потым пакрысе

СТРАШНЕЙ ЗА СМЕРЦЬ

Спаткаў анекдот (пра самы страшны кашмар): зрабіць бутэрроды, заварыць гарбуц, забурціць у ложак, сесці, абатнуцца коўдрай і толькі тут заўважыць, што пульт ад тэлевізара застаўся ля пліты...
— Мне аналігін. Без сдачкі! — лопнула цяргенне ў наступнага па чарзе. — Зуб у жены разболелся...
— Нет уж! — абарвала яго маладзецца, — путь меня сначала абслужат!...
— Конечно, конечно, — паабяцала ёй атэарка і спачатку.
Пасля чаго сужэцы (? гордыя і шчаслівыя (яна — бо купіла усё, што хацела, ён — бо змог заплаціць) такі падарлікі да выхадзі; маладзец — ну нарэшце — купіў аналігін, я — свае лекі ад прастуды...
Каб потым, прымаючы іх, між волю ўздаваць апэку і думаць, колькі нечалавечы пакут (мільёны!) неслі калісь ачмурэлыя немцы!
Цяпер — «па старых адрасах» — іх нашчадкі прыносіць радасць.
Праўда, адзінкам.

ПА СТАРЫХ АДРАСАХ

«Вайна» ад паўдня: хто каго пераможа — я прастуду ці ўсё ж яна?

НЕ ТОЕ

Брук, ваводле тлумачальнага слоўніка беларускай мовы, ёсць «укладзеная каменем праезная частка вуліцы, дарогі, плошчы» (як прыклад, Коласава: «Ідзе так дзяўдэка і па бруку Адзін за дзясца робіць груку»...
У Празе кубікамі з каменю (сантыметраў 5 па «рабыне») укладзены яшчэ і ходнікі. Прычым, здаецца, паўсюлі! І вельмі даўно...
Што ўраіла — лічы, нідзе ніводзін з тых каменчыкаў не адкалоўся, не выплаў, не «прасеў»!
У нас жа — нават у сталіцы (і ў цэнтры!) — каб не ямка на ямцы, дык латка на латцы (з ужо новых плітак), хоць «стары» пакладзены зусім нядаўна. Чаму?
Не той матэрыял?
Не тыя рукі?
Не той грунт?
Усё — не тое.

БАЦЬКІ

Ванда жыве адна: развялася (так выйшла)... Дзясяты год ужо... А дачушка — п'яты як замужам! Дзякаваць Богу, дзіцятка ёсць... Хароша, ладнае... Праўда, кватэры няма, але гэта папраўнае, бо дом іх ужо будуюць, ды што там — пад страхом амань...
Маці, каб памагчы дзіцяці свай-

ЯКІМ ТЫ БЫЎ...

Імя яго — Стасік, Стась — у вёсцы гучала нармальна, натуральна. У горадзе, куды хлапец пераехаў, мяккі знак здаваўся лішнім: ён стаў як бы замінаць, як бы прыніжаць... Прычым без падстаў! Бо ён жа, Стась, захмыў як усе: уладкаваўся на працу, засяліўся ў інтэрнат.
Спачатку ў яго там ложка быў, потым, калі жаніўся, асобны быў, калі з'явілася дачка — нават цэлы блок, а калі і сын (ну, «усё ж пучём!») — трохпакаёвая кватэра... Хай не адрозня, хай наводзіць бе...

БУМЕРАНГ

Дзень. Ходнік — прычым направылі нейкі, бо вузкі і заблізка ад праезнай часткі. Добра, што кіроўчы на гэта звачаюць (прынамсі, у дождж): ёсць такая магчымасць — збочваюць у сярэдні рад, збаўляюць хуцасць.
У крайнім — аднаго толькі чэрці нясуць, падымаюць высокую хвалю бруднай вады і, адваднена, апускоўчае я — на ходнік, на людзей...
Дзеўкі, што ідуць наперадзе, пад гэтым накатам рассыпаюцца і дзіка верацца, я — наадварот — нямяю, спрабую ўгледзець нумар аўта, а кабета, што ідзе побач (у светлым паліто), кідае ўслед:
— Каб жа ты не даехаў, сабака!
...Не даяздаюць, як сведчаць СМІ і крыжы ды кветкі ля дарог, насамрэч многія.
Іды многім — магілі.
І тды бацькам іх трэба не толькі плакаць, а яшчэ і шкадаваць, што дзіця іх не засвоіла ці не самага галоўнага: усё, што ты робіш для іншых, ты робіш для сябе.

ІНФОРМАЦІЯ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА БЕЗ УСЛОВИЙ ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА, ОБРАЩЕННОГО В ДОХОД ГОСУДАРСТВА

Адрес объекта и его наименование	одноэтажное кирпичное здание (комплекс состоит из стального гаража, лесопильного цеха, бытового помещения, кран-балки), расположенное по адресу: Минская обл., г. Молодечно, ул. Элеваторная, 5, общей площадью 851,1 кв. м, год постройки — 1976. Начальная цена — 207 846 000 рублей.
Продавец	Комиссия по работе с имуществом, обращенным в доход государства при Молодечненском райисполкоме
Организатор аукциона	СИКУП «УКС-СЕРВИС»
Сумма задатка	10 % от начальной цены на р/с 3012190930030 в отделении 932 ОАО «Белинвестбанк», г. Молодечно, код 739, УНН 600182305, ОКПО 04064333, получатель: СИКУП «УКС-СЕРВИС»
Порядок оплаты	Оплата в размере цены продажи объекта (за вычетом задатка) в течение 2 месяцев и 25 дней на р/с СИКУП «УКС-СЕРВИС»
Документы, предоставляемые для участия в аукционе	Заверенную банком копию платежного документа, подтверждающего внесение задатка; юридическим лицам — копии учредительных документов и свидетельства о регистрации, заверенные нотариально, доверенность, выданная представителю юридического лица; физическим лицам — паспорт или иной документ, удостоверяющий личность, справку ГНИ об отсутствии задолженности по подоходному налогу.
Конечный срок и адрес приема заявок	02.11.2010 г. до 16,00, г. Молодечно, ул. Мира, 15, каб. 1, СИКУП «УКС-Сервис», тел. (8 0176) 75 16 09, (факс) 75 19 20, 8 044 710 74 60
Дата, время и место аукциона	03.11.2010 г. в 15,00, г. Молодечно, ул. Мира, 15, СИКУП «УКС-СЕРВИС»

ГАЙНЕНСКИЙ СЕЛЬСКИЙ ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ Логойского района (Продавец) ПРОВОДИТ ОТКРЫТЫЙ АУКЦИОН по продаже 5 (пяти) земельных участков для индивидуального жилищного строительства:

Лот 1	— земельный участок № 1 в д. Красный Бор площадью 0,16 га, кадастровый номер 623280805601000031, начальная цена 2400000 белорусских рублей;
Лот 2	— земельный участок № 2 в д. Красный Бор площадью участка 0,16 га, кадастровый номер 623280805601000030, начальная цена 2400000 белорусских рублей;
Лот 3	— земельный участок № 3 в д. Красный Бор площадью участка 0,1716 га, кадастровый номер 623280805601000029, начальная цена 2574000 белорусских рублей;
Лот 4	— земельный участок № 4 в д. Красный Бор площадью участка 0,2111 га, кадастровый номер 623280805601000028, начальная цена 3166500 белорусских рублей;
Лот 5	— земельный участок № 1 в д. Прудки площадью 0,25 га, кадастровый номер 623280809101000032, начальная цена 3750000 белорусских рублей;

Целевое назначение земельных участков — строительство и обслуживание жилого дома.
Задаток в размере 10 % от начальной цены перечисляется на р/счет № 3600619021104 в ЦБУ 611 ф-ла 500 Минское управление АСБ «Беларусбанк», МФО 153001601, УНП 600181697. Аукцион состоится 16.11.2010 г. в 11.00 по адресу: Логойский район, д. Гайны, ул. Советская, 14. Заявления на участие и необходимые документы принимаются до 13.11.2010 г. до 13.00 по адресу: Логойский район, агр. Гайна, ул. Советская, д. 14.
Контактные телефоны: (8 01774) 58 2 35, 58 2 36, 56 4 98.

Беларускі саюз журналістаў абнавіў вэб-сайт

КІРАЎНІКІ Беларускага саюза журналістаў правялі прэс-канферэнцыю, дзе прэзентавалі новы вэб-сайт свайго грамадскага аб'яднання:

— Сайт быццам бы ў нас быў, але напачатку слаба, нерегулярна, наведванні у яго было нямятам, і жыццё падказала нам, што гэта трэба выпраўляць, — кажаў Анатоль Лемішонак, старшыня ГА «БСЖ», галоўны рэдактар газеты «Рэспубліка». — А калі ўжо рабіць гэта, то рабіць магутна, сур'ёзна, прыкметна, таму мы не дзе паўгода працавалі над ім.

На новым сайце БСЖ, акрамя непасрэдна інфармацыі пра само грамадскае аб'яднанне, будучы размяшчаюцца заканадаўчыя акты ў галіне журналістыкі, навіны, артыкулы, інфармацыя пра мерапрыемствы і прафесійныя конкурсы, а таксама раздзел вакансій для журналістаў. Як адзначыў прадстаўнік БСЖ, пэўную цікавасць павінны выклікаць і блокі, якія будучыя весці найбольш знакамiтыя і вядомыя беларускія журналісты.

На жаль, новы сайт БСЖ зроб-

лены толькі на рускай мове. Як пачувалі Вадзім Гітін, адказны сакратар БСЖ, галоўны рэдактар часопіса «Беларуская думка», «сайт адлюстроўвае тую моўную сітуацыю, якая складаецца ў СМІ».

— Мы не будзем займацца лакараваннем рэчыва, усё-такі значная частка СМІ выходзіць на рускай мове. Але мы будзем размяшчаць на сайце матэрыялы на мове арыгінала — калі гэта будзе матэрыял беларускамоўнага аўтара, то ён будзе размяшчацца на беларускай мове.

Паглядзець новы сайт Беларускага саюза журналістаў можна па адрасе — <http://buj.by/>.

Павел БЕРАСНЕЎ.

Адкажным трэба быць больш адказнымі

ІНАКШ МОЖА ўТРАЦАЦІ І ПРАКУРАТУРА

Пракуратура Оршы сёлета працяла праверку таго, як выконваецца адпаведнае заканадаўства аб зваротах грамадзян. Высветлілася, што, на жаль, адкажным асобам трэба быць больш адказнымі і гільняны пры разгледзе зваротаў.

У прыватнасці, у сакавіку мясцовае жыхарка інфармавала пракуратуру пра тое, што яна так і не атрымала пiсьмовы адказ на зварот, які накіравала ў Оршы будаўнічы трэст (№18). Тая заява жанчыны нават не была зарэгістраваная. А яна ж вельмі пакутавала з-за вiльготнага ў жылым доме.

Яшчэ адзін жыхар горада яшчэ ў пачатку сакавіка звярнуўся да кіраўніцтва будаўнічай арганізацыі з просьбай адрамантаваць ці памяншаць балконныя дзверы, якія былі ўстаноўлены з дэфектамі. Праз прыкладна пару тыдняў яму пiсьмова паабяцалі, што дэфекты выправяць, і ўказалі канкрэтны тэрмін. За дзень да апошняга дня тэрміну грамадзяніну накіравалі адказ, дзе гаварылася, што яго патрабаванні задаволены. Але ж на момант правядзення праверкі пракуратура горада ўстаноўвала, што будаўнікі нічога не зрабілі.

Як паведаміла «Звяздзе» **Вольга Вярбоўіч, пракурор арганізацыяна-кантрольнага аддзела пракуратуры Віцебскай вобласці**, пракуроры патрабавалі ад будаўнікоў выправіць недахопы і пiсьмова паведаміць пра гэта грамадзянам. А кіраўнік трэста заплаціў штраф 140 тысяч рублёў.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

МИНСКИЙ РАЙОННЫЙ ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ 3 ноября 2010 г. повторно проводит открытый аукцион по продаже земельных участков в частную собственность граждан Республики Беларусь в Минском районе

	Лот 1	Лот 2	Лот 3
1 Адрес земельного участка	Михановичский п/с, п. Михановичи	Михановичский п/с, п. Михановичи	Михановичский п/с, д. Котиги
2 Кадастровый номер	623684204601001287	623684204601001307	623684204601000239
3 Площадь земельного участка	0,1397 га	0,1179 га	0,1014 га
4 Целевое назначение	Для строительства и обслуживания жилого дома	Для строительства и обслуживания жилого дома	Для строительства и обслуживания жилого дома
5 Расходы по подготовке документации (рублей)	600 670	1 285 510	587 783
6 Начальная цена земельного участка (рублей)	35 000 000	22 000 000	22 000 000
7 Задаток (рублей)	3 400 000	2 100 000	2 100 000

Аукцион состоится по адресу: г. Минск, ул. Ольшевского, д. 8. Дата проведения: 03.11.2010 г. в 9.00. Заявления на участие и необходимые документы принимаются с 9.00 до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Ольшевского, д. 8, к. 416. Окончание приема заявлений и документов — 28.10.2010 г. Контактный телефон: 204 11 62.

Задаток за участие в аукционе на Лоты 1–3 перечисляется на расчетный счет Михановичского сельисполкома № 3604621090138 в филиале 614 «АСБ Беларусбанк», г. Минск, ул. Червякова, 2, код 520, УНН 600303747, код платежа 04901.

К участию в аукционе допускаются физические лица, подавшие в комиссию в указанные сроки соответствующее заявление с приложением необходимых документов и внесшие в установленном порядке на указанный в объявлении расчетный счет задаток.

Все желающие могут ознакомиться с документацией и земельными участками в соответствующем сельисполкоме.

Аукцион признается несостоявшимся в случаях, если: ни один из участников аукциона после трехкратного объявления первой объявленной цены не поднял аукционный номер; ни один из участников аукциона в соответствии с решением комиссии не был признан победителем; заявление об участии в аукционе подано менее чем двумя участниками аукциона (в этом случае местный исполнительный комитет в течение 10 рабочих дней после признания аукциона несостоявшимся принимает решение о предоставлении участнику земельного участка в частную собственность. В течение 10 рабочих дней со дня принятия указанного решения гражданином обязан внести плату за земельный участок в размере его начальной цены, увеличенной на 5 %, возместить расходы, связанные с подготовкой аукциона и документацией, необходимой для его проведения, и выполнить условия, предусмотренные в решении об изъятии земельного участка для проведения аукциона).

Документы, необходимые для участия в аукционе:

1. Заявление на участие в аукционе с указанием кадастровых номеров и адресов земельных участков.
2. Заверенные банком копии платежных поручений о внесении задатка на расчетный счет.
3. Гражданином — копия документа, содержащего его идентификационные сведения, без нотариального засвидетельствования (ксерокопия паспорта).
- 3.1. Представителем гражданина — нотариально удостоверенная доверенность.

При подаче документов на участие в аукционе граждане Республики Беларусь предъявляют паспорт гражданина Республики Беларусь, а представители граждан — документ, удостоверяющий личность.

МИНСКИЙ РАЙОННЫЙ ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ 27 октября 2010 года повторно проводит открытый аукцион на право заключения договора аренды земельного участка в Минском районе

	Лот 1
1 Адрес земельного участка	Минский район, Боровлянский с/с, д. Слободщина
2 Кадастровый номер	623680608101000084
3 Площадь земельного участка	0,1257 га
4 Срок аренды (лет)	99
5 Целевое назначение	Для строительства и обслуживания жилого дома
6 Сумма убытков и потерь с/х производства (рублей)	—
7 Расходы по подготовке документации (рублей)	1 665 539
8 Начальная цена права заключения договора аренды	2 869 долларов США
9 Задаток (рублей)	800 000

Аукцион состоится по адресу: г. Минск, ул. Ольшевского, д. 8. Дата проведения: 27.10.2010 г. в 9.00. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по адресу: г. Минск, ул. Ольшевского, д. 8, к. 416. Окончание приема заявлений и документов 21.10.2010 г. Контактный телефон: 204 11 62.

Задаток перечисляется на расчетный счет Боровлянского сельисполкома № 3600621010037 ГУ МФ РБ по Минской области, филиал «АСБ Беларусбанк», ул. Карбышева, 13/2, г. Минск, УНП 600052345, код платежа 04901.

К участию в аукционе допускаются лица, подавшие в комиссию в указанные сроки соответствующее заявление с приложением необходимых документов и внесшие в установленном порядке на указанный в объявлении расчетный счет задаток.

Победитель аукциона обязан в течение 10 (десяти) рабочих дней со дня принятия решения о предоставлении ему земельного участка внести плату за право заключения договора аренды земельного участка, возместить потери сельскохозяйственного производства, вызванные изъятием сельскохозяйственной земель для использования в целях, не связанных с ведением сельского хозяйства, и расходы, оговоренные в условиях проведения аукциона. Договор аренды земельного участка заключается с победителем в течение 2-х рабочих дней после внесения им всех причитающихся платежей.

Все желающие могут ознакомиться с документацией и земельными участками.

Аукцион признается несостоявшимся в случаях, если: заявление об участии в аукционе подано менее чем двумя участниками; ни один из участников аукциона после трехкратного объявления первой объявленной цены не поднял аукционный номер; ни один из участников аукциона в соответствии с решением комиссии не был признан победителем.

Документы, необходимые для участия в аукционе на право заключения договоров аренды земельных участков:

1. Заявление на участие в аукционе с указанием кадастровых номеров и адресов земельных участков.
2. Заверенные банком копии платежных поручений о внесении задатка на расчетный счет.
- Кроме того, в комиссию представляются:
  - гражданином — копия документа, содержащего его идентификационные сведения без нотариального засвидетельствования;
  - индивидуальным предпринимателем — копия свидетельства о государственной регистрации индивидуального предпринимателя без нотариального засвидетельствования;
  - представителем гражданина или индивидуального предпринимателя — нотариально удостоверенная доверенность;
  - представителем или уполномоченным должностным лицом юридического лица Республики Беларусь — доверенность, выданная юридическим лицом, или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, копии устава и свидетельства о государственной регистрации юридического лица без нотариального засвидетельствования, документ с указанием банковских реквизитов юридического лица;
  - представителем или уполномоченным должностным лицом иностранного юридического лица — легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть произведена в течение года до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения с засвидетельствованием в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык, легализованные в установленном порядке доверенность или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с засвидетельствованием в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык;
  - представителем иностранного гражданина — легализованная в установленном порядке доверенность, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с засвидетельствованием в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык.

При подаче документов на участие в аукционе граждане, представители граждан, индивидуальных предпринимателей и юридических лиц, уполномоченные должностные лица юридических лиц предъявляют документ, удостоверяющий личность.

МИНСКИЙ РАЙОННЫЙ ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ 27 октября 2010 г. повторно проводит открытый аукцион по продаже земельных участков граждан Республики Беларусь в Минском районе

	Лот 1
1 Адрес земельного участка	Ждановичский с/с, д. Тарасово, ул. Ключевая
2 Кадастровый номер	623681709601001885
3 Площадь земельного участка	0,1604 га
4 Целевое назначение	Для строительства и обслуживания жилого дома
5 Расходы по подготовке документации (рублей)	1 668 893
6 Начальная цена земельного участка (рублей)	140 000 000
7 Задаток (рублей)	13 000 000

Аукцион состоится по адресу: г. Минск, ул. Ольшевского, д. 8. Дата проведения: 27.10.2010 г. в 9.00. Заявления на участие и необходимые документы принимаются с 9.00 до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Ольшевского, д. 8, к. 416. Окончание приема заявлений и документов — 21.10.2010 г. Контактный телефон: 204 11 62.

Задаток за участие в аукционе на Лот 1 перечисляется на расчетный счет Ждановичского сельисполкома № 3600621030059 ГУ МФ РБ по Минской области (УНН 103), ф-л № 614 «АСБ Беларусбанк», код 520 УНП 600537220, назначение платежа — 04901.

К участию в аукционе допускаются физические лица, подавшие в комиссию в указанные сроки соответствующее заявление с приложением необходимых документов и внесшие в установленном порядке на указанный в объявлении расчетный счет задаток.

Все желающие могут ознакомиться с документацией и земельными участками в соответствующем сельисполкоме.

Аукцион признается несостоявшимся в случаях, если: ни один из участников аукциона после трехкратного объявления первой объявленной цены не поднял аукционный номер; ни один из участников аукциона в соответствии с решением комиссии не был признан победителем; заявление об участии в аукционе подано менее чем двумя участниками аукциона (в этом случае, местный исполнительный комитет в течение 10 рабочих дней после признания аукциона несостоявшимся принимает решение о предоставлении участнику земельного участка в частную собственность. В течение 10 рабочих дней со дня принятия указанного решения гражданином обязан внести плату за земельный участок в размере его начальной цены, увеличенной на 5 %, возместить расходы, связанные с подготовкой аукциона и документацией, необходимой для его проведения, и выполнить условия, предусмотренные в решении об изъятии земельного участка для проведения аукциона).

Документы, необходимые для участия в аукционе:

1. Заявление на участие в аукционе с указанием кадастровых номеров и адресов земельных участков.
2. Заверенные банком копии платежных поручений о внесении задатка на расчетный счет.
3. Гражданином — копия документа, содержащего его идентификационные сведения, без нотариального засвидетельствования (ксерокопия паспорта).
- 3.1. Представителем гражданина — нотариально удостоверенная доверенность.

При подаче документов на участие в аукционе граждане Республики Беларусь предъявляют паспорт гражданина Республики Беларусь, а представители граждан — документ, удостоверяющий личность.

СЯМ'Ю НА ПАЖАРЫ ВІРТАВАЛА ДАЧКА

Пашчасліва насельнікам кватэры на дзясятым паверсе дзесяціпавярховага дома па вуліцы Гінтаўты ў сталіцы: а палове другой гадзіны ночы дачка гаспадыні жыла адчула пах дыму і патэлефанавала ў цэнтр апэратыўнага кіравання пры Мінскім гарадскім упраўленні МНС.

Першая падраздзяленні хвілі на месцы здарэння літаральна праз пяць збылі. З кватэры, якая гарэла, яны выратавалі пяць чалавек: гаспадыню ночы дачка гаспадыні жыла адчула пах дыму і патэлефанавала ў цэнтр апэратыўнага кіравання пры Мінскім гарадскім упраўленні МНС.

Стуені цацкары. Які мяркуецца, прычынай пажару стала неацэарожнае аб'яджанне з агнём пры курэнні нецярпаўчых гаспадыні кватэры. У выніку здарэння агнём пашкоджаныя прадметы мэблі, бытавая тэхніка, шкленне кватэры.

Сяргей РАСОЛЬКА.

Сяргей ГРЫБ

Жаданне знайсці добрую працу, напэўна, зразумелае ці не кожнаму з нас. Аднак праблема часцяком узнікае з іным: уладкавацца на пажаданую вакансію бывае няпроста — заўсёды існуе верагоднасць, што прэтэндэнт на свабоднае месца проста пацале адмовай. Між тым, ці можна тут некаж паспрачацца з рашэннем наймальніка і якім чынам гэта зрабіць? Каб адказаць на гэтыя пытанні, карэспандэнт «Звязды» сустрэўся з **начальнікам юрыдычнага аддзела камітэта па працы, занятасці і сацыяльнай абароне Мінгарвыканкома Элай Міхайлаўна АКУЛЯ**.

ДЛЯ БЕСПРАКІНЫХ. І НЕ ТОЛКІ

Безумоўна, пашукаць свабоднае месца можна самастойна або праз сваіх сваякоў ці знаёмых. Аднак гэты варыянт спрацоўвае далёка не заўсёды. Таму калі-ніколі застаецца адно — звяртацца па дапамогу ў дзяржаўную службу занятасці насельніцтва.

Дарчы, звярнуць увагу на службу занятасці варта не толькі непасрэдна беспрацоўным, але і ўсім тым, хто проста хоча змяніць месца працы. У прыватнасці, у службе (прывічым зусім бясплатна) можна знайсці пазіцыі з банкам вакансій. Нарэшце, той жа банк вакансій у сталіцы размяшчаецца ў інтэрнеце — на сайце minsk.gov.by/rabota.

НАКІРАВАННЕ «НЕ ЗАЎВАЖЫЦЬ» НЕЛЬГА

Інфармацыя — рэч вельмі важная. Аднак проста ведаць пра свабодныя працоўныя месцы недастаткова. Вакансію трэба заняць. І гэта — самы цікавы момант. З аднаго боку, кожны прэтэндэнт павінен падаць абсалютна аднолькавы пакет дакументаў: документ, які сведчыць пра асобу, дыплом аб адукацыі і прафесійнай падрыхтоўцы, страхавое пасведчэнне, пры наяўнасці — дакументы воінскага ўліку, працоўную кніжку, а пры неабходнасці — медыцыйскае заключэнне аб стане здароўя, індывідуальную праграму рэабілітацыі інваліда, накіраваную на работу за кошт брані, дэкларацыю аб даходах і маёмасці і г.д. Аднак зразумела: наймальнік будзе рабіць выбар. Цалкам рэальна, што хтосьці з прэтэндэнтаў атрымае адмову.

Калі прэтэндэнт належыць да катэгорыі дзяцей-сірот, бацькоў у шматдзетнай сям’і, інвалідаў, асобу ва ўзросце да 21 года, якія шукаюць першае працоўнае месца, былых званячельніч бацькоў, якія абавязаны кампенсавача выдаткі на дзяржаўнае ўтрыманне сваіх дзяцей, і пры гэтым такі прэтэндэнт мае накіраванне службы занятасці на пра-

цаўладкаванне за кошт спецыяльнай брані, то за неабгрунтаваную адмову ад прыёму на працу наймальніка можна чакаць пакаранне. Паводле артыкула 9.16 Адміністрацыйнага кодэкса на вінаватую службовую асобу наймальніка магчыма накладанне штрафу ў памеры ад 20 да 50 базавых велічынь (на сёння ад 700 тыс. да 1 млн 750 тыс. рублёў).

ПІСЬМОВА — ЗАЯВУ, ПІСЬМОВА — АДКАЗ

Каб усё ж атрымаць пажаданую вакансію, прадстаўнікі пералічаных катэгорый могуць звярнуцца ў суд. І такую ж магчымасць мае любы іншы прэтэндэнт — калі ён лічыць, што наймальнік паставіўся да яго прадурата.

— Падбіраць для сябе тых або іншых работнікаў — поўнае права наймальніка, — адзначае Эла Акула. — Галоўнае, каб наймальнік прыняў рашэнне, зыходзячы выключна з кваліфікацыі і прафесійных якасцяў, а не з якіх-небудзь іншых абсалютна прэтэндэнта. Калі на першае месца выходзіць нацыянальнасць, узрост, пол ці нават знешнасць саіскальніка — выдавае весці гаворку пра дыскрымінацыю. І тады з’яўляюцца падставы для звяртання ў суд.

Суду неабходна прадставіць дакументы і, у прыватнасці, тлумачэнне наймальніка — што ўсё ж стала прычынай рашэння не прымаць на працу. Атрымаць такое тлумачэнне бывае складана. Тым не менш шанцы тут ёсць. Кожны можа падаць пісьмовую заяву з просьбай аб прыёме. І, паводле заканадаўства аб зваротах грамадзян, наймальнік будзе вымушаны адказаць на гэтую заяву таксама пісьмова.

Варта адразу ж заўважыць: верагоднасць таго, што прычына адмовы будзе прызнана менавіта дыскрымінацыйнай, невялікая. Але яна ўсё ж існуе. Прычым калі суд возьме бох прэтэндэнта на вакансію, яго будзе абавязаны прыняць на працу.

Факт

ПРЫШЛА ДА БАБУЛІ ўНЧКА...

якая нядаўна выйшла з месцаў пазбаўлення волі. Пра што яны вялі гутарку бліжэй да вечара, невядома. Аказваецца, яшчэ днём дачка старэйшай з жанчын (маці для маладзейшай) заходзіла і тушыла падпаўнае каналу. Але ж выніку нічо не зрабіў, бо, як расказалі ў прэс-службе Гомельскага абласнога МНС, грамадзянкі любілі і выпіць, і папаліць. Не дзіўна, што, калі ноччу ў кватэру выклікалі выратавальніку, яны выцігнулі з пакоя 21-гадоваю дзячуўню (яна была без

прытомнасці), якую перадалі медыкам. А вось 69-гадоваю бабулю выратаваць было позна...

Ірына АСТАШКЕВІЧ.

САРОЧЫНА БЭПРЫСАВІ

Ля вёскі Сарочына Ушацкага раёна ў лесе днём пры вытворчасці земляных работ знайшлі восем вучобных артылерыйскіх снарадаў калібру 125 міліметра і адзінаццаць вучобных снарадаў калібру 122 міліметра. Ваенныя, якіх выклікалі на месца знаходкі, вывезлі снарады ў бяспечнае месца і знішчылі.

Аляксандр ПУХАНСКІ.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ПРАВА АРЕНДЫ ЗЕМЕЛЬНЫХ УЧАСТКОВ

1	Дата, время и место проведения аукциона, организатор торгов	Аукцион состоится 24 ноября 2010 г. в 11.00 по адресу: г. Жлобин, ул. Петровского, 45 КУП «Жлобинский центр управления районной коммунальной собственностью» с 9.00 до 17.00 по рабочим дням по 18 ноября 2010 года			
2	Срок приема документов	с 9.00 до 17.00 по рабочим дням по 18 ноября 2010 года			
3	Номер лота	1	2	3	4
4	Адрес земельного участка	Жлобинский район, г. Жлобин, проезд Красный, 7	Жлобинский район, г. Жлобин, ул. Промышленная, 19-в	Жлобинский район, г. Жлобин, пер. Заводской 1-й, 12/1	Жлобинский район, Пиревский с/с, д. Салтановка, ул. Вокзальная (в районе ж/д вокзала)
5	Кадастровый номер участка	321850100004002470	321850100003003401	321850100001001525	321848051010001119
6	Площадь, га	0,0400	0,0500	0,1463	0,1091
7	Целевое назначение	Для строительства и обслуживания автосалона	Для строительства автомашины, шинномонтажа и других объектов, связанных с автосервисом	Для строительства стоянки для разбора автомобилей с магазином	Для строительства объекта торговли
8	Срок аренды	30 (тридцать) лет	30 (тридцать) лет	15 (пятнадцать) лет	10 (десять) лет
9	Характеристика территории и расположенных на участке инженерных коммуникаций; строений и сооружений; инженерно-геологические условия	Участок свободен от застройки (инженерно-геологические условия будут определены на стадии производства проектно-изыскательских работ)			
10	Ограничения и условия	1. Внесение победителем аукциона платы за право заключения договора аренды земельного участка. 2. Возмещение победителем аукциона расходов, связанных с проведением аукциона (лот №2) и формированием земельного участка, в том числе с государственной регистрацией в отношении создания и изменения земельного участка (лоты №№№ 1, 3, 4). 3. Заключение победителем с райисполкомом договора аренды земельного участка и осуществление в двухмесячный срок после принятия решения райисполкома о предоставлении ему земельного участка государственной регистрации права на земельный участок. 4. Получение победителем аукциона в установленном порядке разрешения райисполкома на проведение проектно-изыскательских работ и разработки строительного проекта на строительство объекта в срок, не превышающий 1 год (лоты №№№ 1, 2, 3, 4). 5. Осуществление строительства объекта в сроки, определенные проектно-сметной документацией. 6. 0,0167 га — охранный зона линии электропередачи с напряжением 10 кВт 0,0885 га — охранный зона 0,0299 га — охранный зона линии электропередачи с напряжением 10 кВт напряжением 10 кВт			
11	Условия инженерного развития инфраструктуры застраиваемой территории	Подключение к общегородским сетям и сооружениям инженерной инфраструктуры выполняется по техническим условиям эксплуатирующих организаций с учетом нагрузок, определенных при разработке ПСД.			
12	Начальная стоимость, рублей	3 948 548	5 530 367	16 307 438	65 569
13	Сумма задатка, рублей	300 000	500 000	1 000 000	6 000
14	Затраты на изготовление землеустроительной документации, рублей	618 062	—	1 486 127	1 518 058
15	Стоимость расходов по организации и проведению аукциона (ориентировочно), рублей	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000

1. Аукцион проводится в соответствии с Положением о порядке организации и проведения аукционов на право заключения договоров аренды земельных участков, утвержденным Постановлением Совета Министров Республики Беларусь 26.03.2008 № 462.

2. Аукцион состоится при наличии не менее двух участников. Не допускается продажа по начальной цене. Победителем признается участник, предложивший наиболее высокую цену. В течение 10 рабочих дней местный исполнительный комитет принимает решение о предоставлении земельного участка в аренду. Победитель обязан внести плату за право аренды земельного участка, определенную в результате торгов, возместить расходы, связанные с подготовкой аукциона и документацией, необходимой для его проведения, и выполнить условия, предусмотренные в решении об изъятии земельного участка для проведения аукциона.

3. В случае, если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление об участии в нем подано только одним гражданином, индивидуальным предпринимателем или юридическим лицом, местный исполнительный комитет при наличии согласия соответствующего из указанных лиц в течение 10 рабочих дней после признания аукциона несостоявшимся принимает решение о предоставлении этому лицу земельного участка в аренду. В течение 10 рабочих дней со дня принятия указанного решения гражданином, индивидуальным предпринимателем, юридическое лицо обязано внести плату за предмет аукциона (часть платы — в случае предоставления рассрочки ее внесения) в размере его начальной цены, увеличенной на 5 процентов, возместить затраты на организацию и проведение аукциона, в том числе расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам аукциона документации, необходимой для его проведения, и выполнить условия, предусмотренные в решении об изъятии земельного участка для проведения аукциона. После совершения лицом

названных действий, но не позднее 2 рабочих дней, местный исполнительный комитет заключает с ним договор аренды земельного участка.

4. Для участия в аукционе гражданин, индивидуальный предприниматель или юридическое лицо (лично либо через своего представителя или уполномоченное должностное лицо) не позднее 18 ноября 2010 года подает заявление на участие в аукционе с указанием кадастровых номеров и адресов земельных участков, которые предполагается получить в аренду по результатам аукциона, а также копию платежного поручения о внесении задатка.

Кроме того, представляется: гражданином — копия документа, содержащего его идентификационные сведения без нотариально засвидетельствования; индивидуальным предпринимателем — копия свидетельства о государственной регистрации индивидуального предпринимателя без нотариально засвидетельствования; представителем гражданина или индивидуального предпринимателя — нотариально удостоверенная доверенность; представителем или уполномоченным должностным лицом юридического лица Республики Беларусь — доверенность, выданная юридическим лицом, или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, копии документов, подтверждающих государственную регистрацию юридического лица без нотариального засвидетельствования, документ с указанием банковских реквизитов юридического лица;

представителем или уполномоченным должностным лицом иностранного юридического лица — легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть произведена в течение года до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса

Жыццелюцца

«Прыбіральшчыца павінна мыць пад’езд раз на тыдзень»

У адным свежым мультфільме была фраза «Чысціня — залог здароўя! Парадак перш за ўсё!» «Ці ёсць нейкія нарматывы, якія рэгламентуюць выязз смецця ў вёсцы? А то мы выстаўляем мяхі для машыны ў 8.00, калі на працу ідзе, а забіраюць іх у 15.00. Пакуль машына прыедзе, смецце расцяршуваецца. У гарадах ёсць дворнікі, а ў нас ніхто не прыбірае, і ўся вёска ў брудзе», — расказвае спадарыня Алена з Мінскай вобласці.

— Спецыяльныя дакументаў на Узроўні закона няма, — адказалі ва ўпраўленні ЖКГ Мінскай вобласці. — Самі раённыя прадпрыемствы вызначаюць графік вывазу смецця. Раней гэтым займаліся сельвыканкамы, а петаць за гэта стала адказвае ЖКГ. І камунальнікі проста не спраўляюцца. Тэхнікі не хапае. Прыбыраннем высковых тэрыторый ЖКГ займаецца, але там ёсць спецыяльныя санітарныя схемы. Таму варта паспрабаваць нейкім чынам дамовіцца са сваім ЖЭУ, каб яны, магчыма, змянілі час.

Для таго, каб гэта зрабіць у некаторых ЖЭУ, жыхары запасаюцца сталёнай сілай волі і невываральным цяпереннем.

— Я жыў ў кватэры чатыры месяцы. І ў нас ніколі не прыбіралі пад’езд. Колькі разоў яго павінны мыць згодна з тэхнічнымі нарматывамі?

Дар’я, Мінск.

Па словах Эдмунда Грышквіча, начальніка ўпраўлення жыллёвай гаспадаркі Міністэрства ЖКГ, вільготнае падмітанне лесвіч павінна ажыццяўляцца раз у дзень. Мыціцц і дэзынфекцыя лесвічнай пляцоўкі — раз на тыдзень, а мыціцц вокнаў — два разы на год.

...З уласных тэхнічных нарматываў некаторых прыбіральшчыц: пасыл «куды далей» — раз на дзень, фраза «панамецілі, ногі ім бы паадрываць» — штовечар, нывыхад на працу — два разы на тыдзень.

— У нашым інтэрнаце цячэ ледзь цёплая вада. Немагчыма мыцца. Скажыце, якая тэмпература ў яе павінна быць?

Наста, Марілёў.

— Тэмпература гарачай вады не павінна быць ніжэйшай за 50 градусаў Цэльсія, — сведчыць тэкст сацыяльных стандартаў. Гэта, згодна з дакументам, дазваляе забяспечыць неабходны санітарна-гігіенічныя патрабаванні.

...У вёсцы Спорава Барызаўскага раёна кажучы, што спораўці звычайна мыюцца ў возеры. «А зімой?» — здзіўляюцца прыезджыя. «А колькі той зімы», — хітра ўсміхаюцца яны.

— У нас першы дом ад цепларасі, і нам пастаянна гарача. Мы тэлефанавалі ў ЖЭУ, а там казалі, што тэмпература знізіць не могуць, таму што тады жыхары апошніх дамоў будуць скардзіцца. Што рабіць?

Кацярына Міхайлаўна, г. Баранавічы. — Вам варта звярнуцца ў раённы аддзел калёнальнага гаспадаркі, — расказалі спецыялісты дыспетчарскай службы Брэсцкага ўпраўлення ЖКГ. — Яны разбяруць і паглядзяць усе схемы цеплападчас. Магчыма, дзесці соплі падачы зменшаць. У тым дамах, дзе холадна, соплі звычайна расцверваюць. Гэта ўсё рэгулююць цяпер. Адназначна, што варыянты знаходзяцца.

...А далей ужо можа «пашчасціць», што гэтыя варыянты не выліюцца ў лічбу са шматлікімі нудамі.

Настасся ЗАНЬКО.

ПРЕДЛОЖЕНИЕ О ПОКУПКЕ АКЦИИ

Покупатель – Кличевская Виктория Евгеньевна, 210217, г.Могилев, ул. Народного Сопления, д. 22, кб. 19, т. 8 0291 15 38 15.

Эмитент – Открытое акционерное общество «Монтажлегмаш», 212030, г. Могилев, Славгородское шоссе, 173. Количество акций – 25. Цена приобретения – от 80000 рублей до 150000 рублей.

Сроки, форма и порядок оплаты акций – с 17.10.2010 г. по 17.11.2010 г., путем безналичного перечисления денежных средств. Адрес, по которому будут совершаться сделки, – ОАО «БФБФ». Дата начала и окончания срока предоставления предложений акционеров на продажу акций – с 17.10.2010 г. по 17.11.2010 г.

Дата начала и окончания покупки акций – с 17.10.2010 г. по 17.11.2010 г.

НАПАЭУНА, ужо ўсе чулі, што сабета абяцуюць вельмі халодную зіму. Я ў гэтыя прэгнэзы веру, таму што мая котка есць, як кажучы, «як не ў сябе». Яна жыве ў нас ужо 10 гадоў, але ніколі не была такой тоўсцячэкай. Не ведаю, як вам, пажаванія нашы чытаць, а мне, калі халодна, — хочацца мяса! Таму сёння будзем гатаваць толькі мясныя стравы, але з незвычайнымі спалучэннямі прадуктаў.

ГНЭДЗІ З ФАРШУ І ПАМІДОРАУ
Вазьміць: 500 г мяснэга фаршу, 1 цыбуліну, 1 яйка, 1 чэрствую булчучу, 200 г сыру, 2 свежыя памідоры, соль і перац на смак, спецы: базілік, маяран, папрыку, 50 г алею, свежае зялёна.

Булчучу заліць цёплай вадоў, даць размокнуць, затым адцінуць. Ачысціць і дробна парэзаць цыбуліну. Вымесціць у місцы мясны фарш, яйка, булчучу і цыбулю. Заправіць спецыямі: базілікам, маяранам і папрыкай. Надзець па буйной тарцы сыр і палову змяшач з фаршам. Усё пасаліць і паперчыць. Падаляць фарш на 8 плешч, выкладзі іх на змазаную алеем бляху. У цэнтры кожнай пляшчкі зрабіць невялікае паглыбленне і ў яго пакласці дробна парэзанна памідоры. Паставіць на 10 хвілін у добра разгартую духоўку. Затым дастаць, пасыпаць зверху астатнім сырам. 1 памідор разрэзаць на долькі і накрыць кожнае «гняздо» з фаршу такой долькай. Паставіць у духоўку яшчэ на 10 хвілін.

МЯСА З АПЕЛЬСІНАМІ
Нам спатрэбіцца: 500—600 г мяса (свініны), 1,5 шклянкі апельсанава соку (лепш свежэвыціснутага), 1 чайная лыжка гарчыцы, 1 чайная лыжка мёду, 1 зубок часнаку, соль, перац, 2 апельсіны.

Мяса нарэзаць на шкрылікі таўшычынёй каля 2 см, злёгка адбіць, пасаліць і абсмажыць з абодвух бакоў да з’яўлення румянцай скарыначкі. Часнок парэзаць тонкімі пластіначкамі, дадаць да мяса і смажыць яшчэ 5 хвілін, памешчыўшы агонь і пастаянна памешваючы. Уліць у пательню з мясам свежы апельсінавы сок, дадаць гарчыцу, мёд, добра перамяшаць. Зменьшыць агонь і тушыць пад накрыўкай 30—40 хвілін. Соус павінен уварыцца прыкладна напалову. Апельсіны ачысціць цалкам, каб засталася адна мякка. Пасля таго, як соус уварыцца, выкладзі ў пательню ачышчаныя апельсіны. Патушыць яшчэ 15 хвілін на маленькім агні, увесць чаму памешваючы. Гатованае мяса выкладзі на талерку, паліць соусам і ўпрыгожыць свежымі і смажанымі апельсінамі.

ЯЛАВІЧЫНА, ТУШАНАЯ З КАВАЙ
Вазьміць: 500 г мяса, 2 цыбуліны, 2—3 сталёвыя лыжкі алею, 1/2 шклянкі чорнай кавы, 2 памідоры, 100 г вяршкоў або смятаны, соль, перац, зялёныя пры жадаці.

Ялавічын парэзаць кубікамі (1,5 см), абсмажыць у алеі на вярлікім агні, калі пачне румянціцца, зменьшыць агонь да сярэдняй і дадаць рэпчатую цыбулю, працягваюць смажыць у адпаведнасці з рэцэптам.

Пасля таго, як мяса будзе гатовае, дадаць перац і смятаны, перамяшаць і тушыць яшчэ 15 хвілін. Пасля таго, як мяса будзе гатовае, дадаць перац і смятаны, перамяшаць і тушыць яшчэ 15 хвілін. Пасля таго, як мяса будзе гатовае, дадаць перац і смятаны, перамяшаць і тушыць яшчэ 15 хвілін. Пасля таго, як мяса будзе гатовае, дадаць перац і смятаны, перамяшаць і тушыць яшчэ 15 хвілін.

Пасля таго, як мяса будзе гатовае, дадаць перац і смятаны, перамяшаць і тушыць яшчэ 15 хвілін. Пасля таго, як мяса будзе гатовае, дадаць перац і смятаны, перамяшаць і тушыць яшчэ 15 хвілін.

Пасля таго, як мяса будзе гатовае, дадаць перац і смятаны, перамяшаць і тушыць яшчэ 15 хвілін. Пасля таго, як мяса будзе гатовае, дадаць перац і смятаны, перамяшаць і тушыць яшчэ 15 хвілін.

Пасля таго, як мяса будзе гатовае, дадаць перац і смятаны, перамяшаць і тушыць яшчэ 15 хвілін. Пасля таго, як мяса будзе гатовае, дадаць перац і смятаны, перамяшаць і тушыць яшчэ 15 хвілін.

Пасля таго, як мяса будзе гатовае, дадаць перац і смятаны, перамяшаць і тушыць яшчэ 15 хвілін. Пасля таго, як мяса будзе гатовае, дадаць перац і смятаны, перамяшаць і тушыць яшчэ 15 хвілін.

Пасля таго, як мяса будзе гатовае, дадаць перац і смятаны, перамяшаць і тушыць яшчэ 15 хвілін. Пасля таго, як мяса будзе гатовае, дадаць перац і смятаны, перамяшаць і тушыць яшчэ 15 хвілін.

Пасля таго, як мяса будзе гатовае, дадаць перац і смятаны, перамяшаць і тушыць яшчэ 15 хвілін. Пасля таго, як мяса будзе гатовае, дадаць перац і смятаны, перамяшаць і тушыць яшчэ 15 хвілін.

ПРАДПРЫМАЛЬНІЦКА АКТЫЎНАСЦЬ СТАНЕ КАТАЛІЗАТАРАМ РАЗВІЦЦЯ ЭКАНОМІКІ, А ДАХОДЫ НАСЕЛЬНІЦТВА Ў 2015 ГОДЗЕ ПАВІННЫ ВЫРАСЦІ Ў 1,7-1,8 РАЗА

У 2015 годзе рэальныя даходы насельніцтва Беларусі павінны вырасці ў 1,7-1,8 раза ў параўнанні з узроўнем 2010 года, пра гэта заявіў дырэктар **Навукова-даследчага эканамічнага інстытута Мінэканомікі Аляксандр ЧАРВЯКОУ** падчас XI міжнароднай навуковай канферэнцыі «Праблемы прагназавання і дзяржаўнага рэгулявання сацыяльна-эканамічнага развіцця», якая прайшла на базе інстытута. У прыватнасці, такое павышэнне даходаў насельніцтва будзе пры забяспечанні да 2015 года росту ВУП на 62-68% у параўнанні з 2010 годам, росту прадукцыі паслуг працы на 63-68%, удзельнай вагі аддужанай інавацыйнай прадукцыі ў 21% ад агульнага аб’ёму аддужанай прамысловай прадукцыі.

— Распаўсюдка праграмы антыкрызісных мераў дазволіла Беларусі нават у пік крызісу застацца адной з тым неаптатічных краін, дзе ВУП працягвае расці, — сказаў Аляксандр Чарвякоў. — Сёння эканаміка краіны развіваецца і стаіць ужо пытанне не пра выхад з крызісу, а пра далейшыя паспяховае посткрызісны рух.

Як сказаў дырэктар НДЭІ Міністэрства эканомікі, вынікі 2010 года ў Беларусі будць набліжаны да вынікаў тых сектараў свету, якія сёння найбольш дынамічна развіваюцца — у прыватнасці, да вынікаў новых індустрыяльных краін Азіі. Таксама добрую тэндэнцыю Аляксандр Віктаравіч бачыць у росце індэкса прамысловага аптымізму, які выводзіцца НДЭІ падчас штомесячнага кан’юнктурага апытання — «гэты фактар сведчыць пра стаючыя змены ў настройках прадпрымальнікаў».

— У шэрагах лідараў можа быць толькі тая краіна, якая накіраваная на бесперапыннае абнаўленне, эвалюцыйнае пераўтварэнне эканамічнага жыцця, дэмакратычных інстытутаў, на кардынальныя змены ў тэхналагічнай, эканамічнай і культурнай галінах, на жэўнальнае павышэнне якасці жыцця, — сказаў Аляксандр Чарвякоў і дадаў, што гэтыя пераўтварэнні будуць накіраваныя на далейшую лабудову ўстойлівай, адкрытай і канкурэнтаздольнай эканомікі, фарміраванне прафесійнай і эфектыўнай сістэмы дзяржаўна-прававага рэгулявання, і самае галоўнае — на павышэнне дабрабыту беларускага народа. — У сярэднэтэрміновай перспектыве мы павінны рэалізаваць галоўную ідэю нашай сацыяльнай стратэгіі: забяспечыць беларускі нацыянальны стандарт якасці — жыццё на сярэднеэўрапейскім узроўні з далейшым набліжэннем да лепшых еўрапейскіх паказчыкаў.

Як патлумачыў дырэктар НДЭІ, гэта будзе ажыццяўляцца за кошт канцэнтрацыі рэсурсаў у шэрагу прывіратных напрамкаў сацыяльна-эканамічнага развіцця Беларусі на 2011-2015 гады. Аднак, на яго думку, рэалізацыя такіх стратэгічных планаў немагчыма без паўнаватарскіх пераменаў у грамадстве:

— Мы лічым, што асноўныя рухальныя сілы развіцця эканомікі ў наступнай пяцігоддзі павінны стаць ініцыятыва і прадпрымальніцтва, інавацыі і інвестыцыі, — сказаў Аляксандр Чарвякоў. — Асноўным каталізатарам развіцця эканомікі павінны быць ступіць разнаваленне прадпрымальніцкай актыўнасці і ініцыятывы, а наша задача — стварыць усё ўмовы для таго, каб бізнэс — як дзяржаўны, так і прыватны, як айчыны, так і замежны — камфортна адчуваў сябе ў Беларусі. Мы будзем імкнуцца да збалансаванасці, паўнаватарскага ўзаемадзейнення і кансалідацыі дзя

«ЯНА ПІСАЛА ІСУСА, А Я — МАРЫЮ...»

Беларуска Насця і кітаец Сян удваіх напісалі копію абраза Маці Божай Бялыніцкай

ПА ВОСЕНІ ЛІЧАЦЬ МУЗЫКАЎ

«Беларускія кампазітары?.. А такія ёсць? І што, яны пішуць нешта апроч песень?..» — здзіўля мяне сваім найнам адна студэнтка. Але сапраўды, адкуль жа ёй ведаць, што музыка — гэта не толькі песні, калі пры размовах пра гэты від мастацтва ўсё звычайна толькі абмяркоўваюць якасць «Беларускіх» астрады, зорак эстрады, жыўы гук на эстрадных канцэртах... Магчыма, таму, што ў беларускіх музыках і кампазітараў высокага ўзроўню проста няма праблем з жыўым гучым, сярэдзі і шма сапраўдных зорак, якія гэтуго «зорнасьць» засведчылі выступленнямі на міжнародных конкурсах і ўдзелам у канцэртах за мяжой. Хоць праблем у іх таксама хапае. Адна з іх — нізкая інфармаванасць шырокай колаў грамадства пра тое, што ў нас ствараецца і выконваецца складаная сур'эзная музыка. Правада, калі меркаваць на наведанні канцэртаў філармоніі, то квіткі раскупляюцца, і быццам бы ўсё добра...

«Філармонія выконвае ўсё музыку, напісаную беларускімі кампазітарамі», — сцвярджаю мастацкі кіраўнік установы Юрый Гльдзюк напрыдзядні фестывалю «Беларуская музычная восень». Ён адкрывае 16 кастрычніка ў Вялікай зале філармоніі канцэртам Літоўскага дзяржаўнага сімфанічнага аркестра. Аднак фестывальныя канцэрты запланаваныя амаль на месяц як у вялікай зале, так і малой, якая носіць імя Рыгора Шырмы. За гэты час можна будзе паслухаць усе філарманічныя калектывы краіны, а таксама асабіста пераканацца ў тым, колькі ж беларускай музыкі яны выконваюць.

Сёлета падчас «Беларускай музычнай восені» будуць прадстаўлены ўсе жанры музыкі. Будучы адмысловыя канцэрты з удзелам запрошаных выканаўцаў. Напрыклад, піяніст Гігга Качарава, які лічыцца прадстаўніком рускай фартапіннай школы (хоча ўдакладнаць майстэрства ў Парыжскай вышэйшай кансерваторыі), выканае музыку Кірыла Заборова. Так, сын вядомага сучаснага мастака Барыса Заборова, які некалі пакінуў Беларусь, піша музыку, якая будзе гучаць 17 кастрычніка ў Вялікай зале філармоніі, у той час, калі рыхтуецца вялікая выстава яго бацькі на радзіме!

Піяніст Андрэй Гаўрылаў дзеля ўдзелу ў беларускіх фестывалі наўмысна прыляціць з Цюрыха, каб даць 4 лістапада канцэрт. А 10 лістапада ў Мінску ўпершыню можна будзе паслухаць вядомага піяніста Сяргея Кузняцова, чые запісы часта гучаць на «Медца-ТБ». А якія цікавыя сумесныя практыкі нас чакаюць: амерыканскі спявак Айра

Фестывалі

...Яшчэ ў дзяцінстве кожны з іх ужо ведаў, што стане мастаком. І хоць нарадзіліся яны за тысячы кіламетраў адно ад аднаго, але сустрэліся ў Беларусі. Менавіта тут пазнаёміліся, пасябравалі і... закахаліся. Нядаўна яны разам напісалі копію абраза Маці Божай Бялыніцкай. Асвячэнне карціны зусім хутка адбудзецца ў Горках.

Станковы жывапіс — як гарбата, якая пахне вельмі смачна

Сян ШАО нарадзіўся на поўначы Кітая. У Беларусь яго прывяло захапленне еўрапейскім жывапісам — хлопец паступіў у Акадэмію мастацтваў на аддзяленне станковага жывапісу.

— Мастацтвам я займаюся з дзяцінства, — гаворыць Сян. — Станковы жывапіс — вельмі тонкае мастацтва, вельмі пшчотная прыгажосць. Гэта як гарбата, якая пахне вельмі смачна. Доктары ўжываюць жывапіс для мяне як гарэлку — ён адразу яскрава адчуваецца, а станковы — тонкі, яго трэба ўмець адчуць. Быць мастаком — мая мара.

Такая ж мара з дзіцячага садка жыла ў мінчанцы **Насці БУРКО**, якая, скончыўшы яе мастацкія працы, напісаная пасля і адмыслова каледж, у Акадэмію мастацтваў паступіла на аддзяленне керамікі. Але пералялася праз некаторы час на станковы жывапіс. Да Сяна.

— Калі з'явілася магчымасць пера-

весці на мастацкі факультэт, як айцец Юрый Находка ў ордэна карміцель босых, лабачушы яе мастацкія працы, напісаная пасля, запытаўся: «Насця, ці магла б зрабіць абраз для нашага прыхода?»

— Спачатку для мяне гэта быў шок, — угадвае дзяўчына, — такія сур'эзныя рэчы я яшчэ не пісала. Але параілася з

Копія абраза Маці Божай Бялыніцкай (па Насці і Сян) пісалі па пяць гадзін штодзень на працягу месяца.

Сян, і ён падтрымаў: «Так, вядома, — давай зробім: гэта будзе сапраўды вельмі важная падзея ў нашым жыцці».

А пасля ў нас якая была вучэбная практыка: мы рабілі копію карціны ў Нацыянальным мастацкім музеі. Галоўнае, мы зразумелі тэхніку. Таму пытанню — як будзем пісаць абраз — пасля практыкі ўжо не было.

Айцец Юрый Находка — настаўцель прыхода ў Горках. Прыходу, які толькі нядаўна зарэгістравалі і які яшчэ не мае свайго храма. Але галоўнае — ёсць вернікі. Маці Божую Бялыніцкую Сян і Насця пісалі на працягу месяца. Кожны дзень па чатыры-пяць гадзін.

— Айцец пазваніў нам у канцы мая, у чэрвені ў нас была практыка — і дадаў Сян. — Складанасць нашай працы была ў тым, каб працу правільна размеркаваць: што будзе рабіць Насця, а што зробіць я. Яна пісала Ісуса, а я пісаў Марыю. Як і ў жыцці, як у каханні...

Сян ШАО і Насця БУРКО за працай.

— Вы пісалі па фотаздымку ці па вядома арыгіналу — абраз у Музеі старажытнабеларускай культуры НАН Беларусі?

Насця: Спачатку мы і не ведалі, за што ўзяцца. Мы пісалі з абраза, які вісіць у музеі Акадэміі навук. Некалы раз у рабілі здымкі гэтага абраза і з імі паправалі. Бо пісаць у музеі немагчыма — асвятленне не дазваляе. Дзякуючы нашаму дзядку, які дапамог з афіцыйным запятам на дазвол зрабіць фота.

Сян: А калі рабілі копію са здымка — гэта заўжды больш складана, чым з натуры. Некалы раз ужо зноў прыходзілі ў музей, каб яшчэ раз убачыць абраз на свае вочы.

— Ці звярталіся да выкладчыкаў акадэміі за кансультацыямі?

Разам: Не, усё рабілі самі. Тэхніку мы дастакова добра засвоілі на практыцы, таму наша праца атрымалася працягам вучэбнай практыкі. Далей — справа была за майстэрствам і ўпласным бачаннем. Мы адносіліся з разуменнем таго, што робім сур'эзную працу.

Абраз Маці Божай Бялыніцкай — адзін з найбольш шанаваных у Беларусі — прычым як у каталікаў, так і ў праваслаўных. У сярэдзіне XIX ст. абраз быў каранаваны паспкімі каронамі і лічыўся цудадзейным. На працягу дзясятка гадоў да яго пастаянна збіраліся людзі, было зафіксавана шмат цудаў аздараўлення. Доўгі час цудадзейны абраз знаходзіўся ў Бялынічах, адкуль была перанесена ў Другую сусветнай вайны. Зараз вядома некалькі копіяў абраза, тры з якіх лічацца найбольш дакладнымі: у Музеі старажытнабеларускай культуры Акадэміі навук, у в. Новай Мыш Баранавіцкага раёна і ў мястэчку Воля Гулоўскага (Польшча).

— Які матэрыял выкарыстоўвалі, калі пісалі копію?

Насця: Мы пісалі алейнымі фарбамі майстра-класа — яны лічацца аднымі з лепшых, якія прывозіць у Беларусь. Матэрыял добры — захоўвае колер да 300 гадоў. Пісалі на палатне, выкарыстоўвалі вольны толькі лак — без разбаўляльніка. Ёсць і золата — у аздабленні: толькі не сухое золата, а залатая фарба. Цяпер засталася знайсці толькі рамку.

— Як думаеце, колькі па часе заняў у іканісцкі абраз, які вісіць у Музеі Акадэміі навук?

Насця: Дзвесці калі трых месяцаў. Тэхніка заключалася ў тым, каб кожны слой перад нанясеннем наступнага быў добра высушаным. І слабу там вельмі шмат. У нас, на жаль, было не так шмат часу, таму ў параўнанні з арыгіналам слабеў атрымалася не так шмат. Наша

Насця: Я вельмі спадзяюся, што наша карціна дапаможа людзям. Калі я першы раз прыйшла ў музей і убачыла абраз Маці Божай Бялыніцкай, якая дапамагала вернікам у іх малітвах, якая дапамагала людзям, якія захваліліся, каб тая копія, якую зробім мы, гэтаксама дапамагала людзям. Каб усе, хто прыйдзе да яе, — знайшлі падтрымку і дапамогу. Я вельмі чакаю асвячэння палатна, таму што да таго моманту гэта будзе проста карціна. Пакуль што мы і называем яе проста нашай працай.

Сян: Мы — веруючыя, і ў нас ёсць жаданне такую працу працягваць. Асабіста мне хацелася б, каб у кітайскіх святых было больш абразаў. І ў сённяшні стан пакаідае жадаць лепшага — большасць з іх ірэнда пранісаныя, а я хачу, каб і ў мяне на Радзіме людзі ўбачылі, які прыгожа можа выглядаць ікона. У кітай людзі раней думалі, што іконы — не дэкаратыўнае мастацтва, а тэмаў. У савецкія часы мастацтва іканісці было занябданне, не развівалася. Але гадзі прайшлі — і прыйшоў час заняцца гэтым сёння.

Ілья ЛАПТОВ. Фота з асабістага архіва Н. БУРКО і С. ШАО.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ 29 ОКТЯБРЯ 2010 ГОДА 104-ГО ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА по продаже права заключения договоров аренды (срок на 5 лет) зданий, сооружений и помещений коммунальной собственности г. Минска

№ лота	Наименование объекта недвижимости, его адрес, описание, условия аукциона	Арендная площадь, кв. м	Начальная цена, тыс. рублей	№ лота	Наименование объекта недвижимости, его адрес, описание, условия аукциона	Арендная площадь, кв. м	Начальная цена, тыс. рублей	№ лота	Наименование объекта недвижимости, его адрес, описание, условия аукциона	Арендная площадь, кв. м	Начальная цена, тыс. рублей
КУП «ЖРЭО Заводского района г. Минска», тел. 285-56-02											
1.	Ул. Гоголева, 49, часть капитального строения на первом этаже, имеется энергонабжение, водоснабжение, отопление, канализация, отдельный вход, требуется ремонт. Под мастерскую по пошиву и ремонту одежды, ремонт обуви.	66,5	1 170	20.	Пл. Свободы, 4, четыре комнаты на третьем этаже, имеется естественное освещение, отопление, санузел, вход совместно с другими арендаторами. Для размещения руководителя и иных специалистов органов управления.	122,2	2 140	42.	ТЦ «Купаловский», торговое место № 115. Для размещения детских игровых развлекательных автоматов без денежного выигрыша.	3,7	770
2.	Ул. Красина, 25 блок А, часть капитального строения на первом этаже, имеется естественное освещение, отопление, отдельный вход, санузел совместного пользования. Под торговый объект непродовольственной группы товаров.	30,1	550	21.	Ул. Интернациональная, 11а, блок из четырех комнат и коридора на втором этаже здания, имеется естественное освещение, отопление, санузел совместного пользования, вход совместно с другими арендаторами. Для размещения руководителя и иных специалистов органов управления, размещение специалистов.	107,19	1 880	43.	ТЦ «Купаловский», торговое место № 116. Для размещения детских игровых развлекательных автоматов без денежного выигрыша.	3,7	770
КУП «ЖРЭО Ленинского района г. Минска», тел. 223-35-03											
3.	Ул. Гашкевича, 10, помещение на втором этаже, имеется естественное освещение, отопление, водоснабжение, санузел совместного пользования, вход совместно с другими арендаторами. Под административное использование (офис).	16,0	280	22.	Ул. Комсомольская, 5а, две комнаты № 1 и № 4 в подвале, естественное освещение имеется в одной комнате. Под торговлю непродовольственными товарами за исключением товаров бытового и другого легковоспламеняющейся продукции.	88,7	1 560	44.	Ул. В. Хоружей, 8, территория сезонного (открытого) рынка, сектор № 1, ряд № 12, киоск № 14. Под торговлю продовольственными, непродовольственными товарами.	3,8	70
КУП «ЖРЭО Московского района г. Минска», тел. 752-80-63											
4.	Пр. Газета «Правда», 20, часть помещения на первом этаже. Имеется отопление, энергонабжение, санузел совместного пользования. Для размещения торгового аппарата по приготовлению горячих и холодных напитков.	3,0	630	23.	Ул. Харьковская, 16, часть помещения в здании административно-бытового корпуса № 1. Под торговый аппарат по продаже горячих и холодных напитков.	5,3	95	45.	Ул. В. Хоружей, 8, территория сезонного (открытого) рынка, сектор № 2, ряд № 12, киоск № 9. Под торговлю продовольственными, непродовольственными товарами.	3,8	70
КУП «ЖРЭО Октябрьского района г. Минска», тел. 213-29-60											
5.	Ул. Левкова, 35, корп. 1, цокольный этаж, имеется естественное освещение, отопление, санузел, отдельный вход, требуется ремонт. Под административное использование (офис).	19,4	350	24.	Ул. Любимов, 221, часть помещения в здании общежития. Под торговый аппарат по продаже горячих и холодных напитков.	1,5	315	46.	Ул. В. Хоружей, 8, территория сезонного (открытого) рынка, сектор № 1, ряд № 12, киоск № 11. Под торговлю продовольственными, непродовольственными товарами.	3,8	70
КУП «ЖРЭО Первомайского района г. Минска», тел. 285-72-92											
7.	Ул. Черного, 30, помещение на первом этаже, имеется отопление, водоснабжение, канализация. Под административное использование (офис).	30,9	550	25.	Ул. Харьковская, 16, часть помещения в здании административно-бытового корпуса № 1. Под торговый аппарат по продаже горячих и холодных напитков.	1,5	315	47.	Ул. В. Хоружей, 8, территория сезонного (открытого) рынка, сектор № 1, ряд № 10, киоск № 10. Под торговлю продовольственными, непродовольственными товарами.	3,6	65
КУП «ЖРЭО Советского района г. Минска», тел. 292-74-31											
9.	Ул. Куйбышева, 75, помещение на первом этаже жилого дома. Под магазин непродовольственной группы товаров.	81,0	3 000	26.	Ул. Холмогоровая, 63, отдельно стоящее здание, имеется отопление, водоснабжение, канализация, отсутствует естественное освещение. Под производственное использование.	131,19	2 300	48.	Ул. В. Хоружей, 8, территория сезонного (открытого) рынка, сектор № 2, ряд № 10, киоск № 12. Под торговлю продовольственными, непродовольственными товарами.	3,6	65
КУП «ЖРЭО № 1 Фрунзенского района г. Минска», тел. 204-30-46											
11.	Ул. Бурдейного, 13, помещение на втором этаже отдельно стоящего здания. Имеется естественное освещение, отопление, санузел совместного пользования, общий вход с другими арендаторами. Под административное использование (офис).	13,2	240	27.	Ул. Якубовского, 53, площадь расположена при въезде в больницу на контрольно-пропускном пункте и на первом этаже клинико-диагностического корпуса. Под размещение двух аппаратов по продаже бахил.	4,0	840	49.	Ул. В. Хоружей, 8, территория сезонного (открытого) рынка, сектор № 1, ряд № 11, киоск № 7. Под торговлю продовольственными, непродовольственными товарами.	4,0	70
КУП «ЖРЭО № 2 Фрунзенского района г. Минска», тел. 253-03-26											
13.	Ул. Бельского, 39/1, помещение на первом этаже жилого дома, вход совместно с жильцами. Под изостудию, кружки детского творчества.	52,7	930	28.	Пр. Независимости, 64, площадь расположена на первом этаже в вестибюле детского хирургического корпуса и на первом этаже гинекологического корпуса больницы. Под размещение двух аппаратов по продаже бахил.	2,0	420	50.	Ул. В. Хоружей, 8, территория открытого рынка, цокольное помещение № 30ц, комната № 5. Под административное использование (офис), склад, хранение продукции.	5,5	100
КУП «Минская спадщина», тел. 226-53-04, 226-47-34											
16.	Ул. Революционная, 6в, блок из семи комнат, коридоров и санузлов на первом этаже здания. С условием финансирования за счет средств арендатора, без последующей компенсации затрат на работы по приспособлению помещений под целевое назначение: отделочные работы и технологические оборудование помещений. Заключение договора аренды с момента ввода здания в эксплуатацию. Под сервисный центр, услуги связи, банк.	181,13	3 500	29.	Ул. Сурганова, 45/4, площадь расположена на первом этаже поликлиники. Под размещение кофейного аппарата.	2,0	420	51.	Ул. В. Хоружей, 8, помещение № 33 на первом этаже административно-хозяйственного корпуса. Под административное использование (офис), склад (хранение продукции при условии осуществления торговой деятельности на площади УП «Минский комаровский рынок»).	27,2	480
КУП «ЖРЭО Центрального района г. Минска», тел. 203-79-43, 203-34-66											
14.	Городской Вал, 8, помещение в цокольном этаже, санузел совместного пользования, вход совместно с другими арендаторами, требуется ремонт гидроизоляции. Под административное использование (офис), производственное использование.	112,4	1 970	30.	Пр. Рокоссовского, 50, помещение № 304 на третьем этаже, имеется естественное освещение, отопление, энергонабжение. Под административное использование (офис).	11,4	200	52.	Ул. Плеханова, 105, помещение № 21 на первом этаже, имеется естественное освещение, отопление, энергонабжение, водоснабжение, канализация. Под административное использование (офис), ювелирную мастерскую.	9,75	180
КУП «Минский оптовый рынок», тел. 279-41-42											
15.	Пр. Победителей, 75, корп. 1, имеется отдельный вход. Под магазин непродовольственной группы товаров или бытовые услуги.	149,0	3 000	31.	Тер. Подземные переходы, д.13, пом. 2 — подземный общественно-торговый центр «Столица», открытый киоск № 416. Под розничную торговлю непродовольственными товарами.	14,9	1 500	53.	Ул. Плеханова, 105, смежные помещения № 15а и № 16а на первом этаже, имеется естественное освещение, отопление, энергонабжение, водоснабжение, канализация. Под медицинские услуги.	65,55	1 150
ТКУП «Минский оптовый рынок», тел. 321-20-00											
17.	Ул. Стожаровская, 5, помещение на третьем этаже, имеется естественное освещение, отопление, санузел совместного пользования, вход совместно с другими арендаторами. Для размещения руководителя и иных специалистов органов управления, размещение специалистов.	12,9	230	32.	Ул. Король, 4, имеется естественное освещение, отопление, энергонабжение, санузел совместного пользования. Под административное использование (офис).	14,3	260	54.	Ул. Пугачевская, 3, помещение № 2206 на четвертом этаже, имеется отопление, энергонабжение, санузел совместного пользования. Под услуги населению.	17,7	310
ТКУП «Минский оптовый рынок», тел. 321-20-00											
19.	Ул. Стожаровская, 5, помещение на четвертом этаже, имеется естественное освещение, отопление, санузел совместного пользования, вход совместно с другими арендаторами. Для размещения руководителя и иных специалистов органов управления, размещение специалистов.	36,8	650	33.	Ул. Король, 4, имеется естественное освещение, отопление, энергонабжение, санузел совместного пользования. Под административное использование (офис).	16,21	290	55.	Ул. Пугачевская, 3, помещение № 207 на четвертом этаже, имеется отопление, энергонабжение, санузел совместного пользования. Под услуги населению.	17,6	310
ТКУП «Минский оптовый рынок», тел. 321-20-00											
19.	Ул. Стожаровская, 5, помещение на третьем этаже, имеется естественное освещение, отопление, санузел совместного пользования, вход совместно с другими арендаторами. Для размещения руководителя и иных специалистов органов управления, размещение специалистов.	12,6	230	34.	Д. Таборы Минского р-на, торговый блок № 14 на первом этаже в здании торгового павильона, имеется рампа. Под склад.	81,8	1 440	56.	Ул. Пугачевская, 3, помещение № 2 на четвертом этаже, имеется отопление, энергонабжение, санузел совместного пользования. Под услуги населению.	17,3	310
ТКУП «Минский оптовый рынок», тел. 321-20-00											
19.	Ул. Стожаровская, 5, помещение на третьем этаже, имеется естественное освещение, отопление, санузел совместного пользования, вход совместно с другими арендаторами. Для размещения руководителя и иных специалистов органов управления, размещение специалистов.	12,6	230	35.	ТЦ «Купаловский», торговое место № 35. Под розничную торговлю непродовольственными товарами.	7,6	140	57.	Минский р-н, кладбище «Северное», крематорий (ритуальный корпус), место № 1 на первом этаже в здании крематория (ритуальный корпус). Под торговый аппарат по приготовлению горячих и холодных напитков.	1,5	315
ТКУП «Минский оптовый рынок», тел. 321-20-00											
19.	Ул. Стожаровская, 5, помещение на третьем этаже, имеется естественное освещение, отопление, санузел совместного пользования, вход совместно с другими арендаторами. Для размещения руководителя и иных специалистов органов управления, размещение специалистов.	12,6	230	36.	ТЦ «Купаловский», торговое место № 109. Для размещения детских игровых развлекательных автоматов без денежного выигрыша.	4,0	840	58.	Ул. Опшешевского, 12, место на третьем этаже в здании производственно-бытового корпуса. Под торговый аппарат по приготовлению горячих и холодных напитков.	1,5	315
ТКУП «Минский оптовый рынок», тел. 321-20-00											
19.	Ул. Стожаровская, 5, помещение на третьем этаже, имеется естественное освещение, отопление, санузел совместного пользования, вход совместно с другими арендаторами. Для размещения руководителя и иных специалистов органов управления, размещение специалистов.	12,6	230	37.	ТЦ «Купаловский», торговое место № 110. Для размещения детских игровых развлекательных автоматов без денежного выигрыша.	4,0	840	59.	Пр. Победителей, 4а, открытая площадка на специализированном сооружении «Мобильный сезонный каток» за Дворцом спорта. Для размещения торгового объекта (объектов общепита) для реализации (и изготовления) продуктов питания, напитков.	17,75	1 500
ТКУП «Минский оптовый рынок», тел. 321-20-00											
19.	Ул. Стожаровская, 5, помещение на третьем этаже, имеется естественное освещение, отопление, санузел совместного пользования, вход совместно с другими арендаторами. Для размещения руководителя и иных специалистов органов управления, размещение специалистов.	12,6	230	38.	ТЦ «Купаловский», торговое место № 111. Для размещения детских игровых развлекательных автоматов без денежного выигрыша.	3,3	690	60.	Пр. Победителей, 4а, открытая площадка на специализированном сооружении «Мобильный сезонный каток» за Дворцом спорта. Для размещения торгового объекта на базе прищепа «Купава» для реализации выпечки изделий из слоеного теста.	6,25	1 000
ТКУП «Минский оптовый рынок», тел. 321-20-00											
19.	Ул. Стожаровская, 5, помещение на третьем этаже, имеется естественное освещение, отопление, санузел совместного пользования, вход совместно с другими арендаторами. Для размещения руководителя и иных специалистов органов управления, размещение специалистов.	12,6	230	39.	ТЦ «Купаловский», торговое место № 112. Для размещения детских игровых развлекательных автоматов без денежного выигрыша.	3,2	670	61.	Пр. Победителей, 4а, открытая площадка на специализированном сооружении «Мобильный сезонный каток» за Дворцом спорта. Для размещения торгового объекта на базе прищепа «Купава» для реализации выпечки изделий из слоеного теста.	9,0	1 800
ТКУП «Минский оптовый рынок», тел. 321-20-00											
19.	Ул. Стожаровская, 5, помещение на третьем этаже, имеется естественное освещение, отопление, санузел совместного пользования, вход совместно с другими арендаторами. Для размещения руководителя и иных специалистов органов управления, размещение специалистов.	12,6	230	40.	ТЦ «Купаловский», торговое место № 113. Для размещения детских игровых развлекательных автоматов без денежного выигрыша.	4,2	880	62.	Пр. Победителей, 4а, открытая площадка на специализированном сооружении «Мобильный сезонный каток» за Дворцом спорта. Для размещения торгового объекта на базе прищепа «Купава» для реализации выпечки изделий из слоеного теста.	12,0	2 500
ТКУП «Минский оптовый рынок», тел. 321-20-00											
19.	Ул. Стожаровская, 5, помещение на третьем этаже, имеется естественное освещение, отопление, санузел совместного пользования, вход совместно с другими арендаторами. Для размещения руководителя и иных специалистов органов управления, размещение специалистов.	12,6	230	41.	ТЦ «Купаловский», торговое место № 114. Для размещения детских игровых развлекательных автоматов без денежного выигрыша.	3,7	770	63.	Пр. Победителей, 4а, открытая площадка на специализированном сооружении «Мобильный сезонный каток» за Дворцом спорта. Для размещения торгового объекта на базе прищепа «Купава» для реализации выпечки изделий из слоеного теста.	25,0	1 500

«ЛЕРА СКАЗАЛА: Я ПАЙДУ СКАКАЦЬ З ДОМА. А Я НЕ ПАВЕРЫЛА...»

(Працяг. Пачатак у нумары за 15 кастрычніка.)

Увечары 11 кастрычніка мінская дзевяцікласніца Валерыя М. загінула пры падзенні з балкона 19-га паверха дома па вуліцы Матусевіча. Скончыла? Штурханулі? Скінулі? Апытанне настаўніка, аднакласніка і сваёй засведчыла некаторыя факты. Першы — Валерыя некалькі разоў казала сяброўкам, што «нешта зробіць з сабой». Другі — дзвючынкі злавалася з-за таго, што яе цётка-апёкунка прамерна дбае пра яе навучанне, не пуская гуляць падазана разам з іншымі. Трэці — што ў Валерыі ўзніклі праблемы з уживаннем алкаголю. І цётка — зразумела — старалася з гэтым змагацца. Часам — на эмоцыях — магла нават «пужуць», што калі Валерыя не спыніцца, яна зноў аддаць яе ў інтэрнат (адкуль яна ўлад па апеку 5 гадоў таму — пасля таго, як маці дзвючынкі пазбавілі бацькоўскіх правоў з-за алкагалізму).

У мінулы публікацыі мы разгледзелі гэтыя акалічэнні. Заставалася пытанне — што ж адбылося ў той трагічны дзень — панядзелак, 11 кастрычніка — між 14 і 14:30 гадзін (калі скончылася заняткі ў школе) і 21.30, калі дзвючынна разбілася пры падзенні з 19-га паверха?

ВАЛЕРЫЯ І РАНЕЙ БЫВАЛА З КАМПАНІЯЙ НА ГЭТЫМ БАЛКОНЕ?

Па недарэчным збегу акалічэнняў, дом, дзе жыла Валерыя з цёткай-апёкункай і зводнай сястрой, такі ж самы, з якога яна ўпаўла. Абодва яны — 19-варыяхова, практычна новыя, збудаваныя ў мікрараёне «Кунцаўшчына».

Таццяна — цётка і законная апёкунка Валерыі — распавядае, што пэўны час таму дзвючынна стала выходзіць з-пад кантролю — прыходзіць дадому пазней за звычайнае час (21.00), ад яе пыхталася алкаголь, некалькі разоў Валерыя не наважала дома, адказвала пасля, што была «у сяброў». Таццяна звязвае гэта з тым, што дзвючынкі «трапіла ў дрэнную кампанію» старэйшых падлеткаў, якія і пераканалі яе, што выпіваць — гэта «крута», што так можна «пакайфаваць».

За пэўны час да трагедыі Таццяна забрала ў Валерыі мабільнік — каб тая не магла дамаўляцца са сваёй праклятай кампаніяй пра сустрэчы. І радавалася, што на пэўны час Лера спукалася, стала больш сядзець дома, рабіць урокі... Таццяна дазвапіла мне зазірнуць у мабільнік Валерыі. Разам мы ўважліва праглядаем спіс кантактаў. Я выпісваю каля 4 дзясяткаў тэлефонаў і імёнаў, якія Таццяна чуе ўпершыню ці чула між справай. Гэта тлумачыцца проста — звязаныя з «кампаніяй», дзвючынкі не казалі пра яе нічога канкрэтнага ні сваякам, ні сяброўкам у школе. Бідаць, асабліва падставы хваліцца новымі знаёмымі не было...

Для многіх кантактаў запісаныя хатнія нумары, усе яны — з Кунцаўшчыны, з наваколных двароў, бо пачынаюцца на аднолькавыя лічбы. Сярод кантактаў — шмат мянушак, даволі «блатных». У аэсмэсках цікавая сітуацыя. Выглядае, што дзвючынкі выдалі іх (навошта?) — бо ад пачатку верасня захаваўся толькі тры павадзілі ад аднаго і таго хлопчыка. Тэлефаную яму, не кажу нічога пра трагедыю, распісваю.

— Калі вы былі апошні раз? — Даўно. — Калі прыкладна, можаце загадаць? — Месяц назад — дакладна. — Яна вам не распавядала пра якую-небудзь праблему? — Распавядала. — Што гэта было за праблемы? — Ну, тое, што яна сфармавалася з цёткай. Тое цётка яе хацела ў дзіцячым доме здаць. — Як вы мяркуеце, гэта былі сур'ёзныя праблемы? — Не ведаю, але яна з-за гэтага плакала.

— З кім яна яшчэ магла сябраваць у сваім двары? Ці праўда, што былі нейкі пад'езд, у якім яна збралася са сваёй кампаніяй? — Кампаніяй? Я даўнавата не меў стасункаў з ёй, не ведаю... — Наколькі блізка ў вас былі дачыніны? — «Здарой-пакуль».

— З кім яна яшчэ сябрвала? Магчыма, яна называла нейкія імёны?

— Вы ведаеце, дзе 179-я школа? Там Міша жыве — гэта недалёк ад яе дома. Потым Віця — таксама недалёка. Яшчэ Антон побач — яго ўсе заўсёды называюць «Тоха»... — Вы не ведаеце, ці быў у яе хлопцёк? — Гэтага я не ведаю.

Гм... Зразумела, што гэты хлопцёк ні пра што не ведае... Такія ж вынікі — пры размовах з некаторымі іншымі асобамі са спісу.

Я іду да таго дома, з якога ўпаўла Валерыя. Мужчына пад'езда шчыра здзіўляецца такой інфармацыяй — ён нічога не чуў. Кажы, што часам у іх пад'ездзе між паверхаў мібраецца кампанія падлеткаў, якія п'юць піва.

На балконе 19-га паверха па-праўду не праблема — адрозніваць ліфта туды вядзе калідор, дзверы незамкнёныя. На балконе стаіць бляшанка з-пад рыбы з недакуркамі — выглядае, туды паціць нехта з жыхароў паверха. На самім балконе і ў тамбуры — усе сцены спрэж спісаньня. Пісалі падлеткі, нават дзеці: «Улад лух», «Не ён не лух», «Рытка руліць», «Кірыль — круты пералі».

Некалькі імёнаў супадаюць з імёнамі з тэлефона Валерыі. Каля адных каракуляў стаіць дата — 09.10.2010 — за два дні да трагедыі. Выглядае, што кампанія падлеткаў збралася туды стала і рэгулярна. Ці была сярод іх Валерыя? Ці была там Валерыя? На гэты балкон менавіта гэтага дома.

Ад сведкаў мне ўдалося даведацца, што непасрэдна перад трагедыяй Валерыя выпівала разам з «кампаніяй» у лясочку, які знаходзіцца проста перад гэтым домам...

Але на цяперашні момант так і не ўдалося высветліць ніводнага чалавека з той кампаніі. Выглядае, што дзеці ўжо дамовіліся між сабой

Від з балкона. Справа — лясочка, дзе паўдзень некаторыя сведчаныя падлеткі ўжывалі алкаголь у той дзень.

прыкрываць адно аднаго, нічога не кажаць. Можна, следчыя знойдуць сродкаў прымушчэння іх распавесці, які развіталіся падзеі?..

«Я КАЗАЛА ЁЙ: ПАПРАСІ ПРАБАЧЭННЯ У ЦЁТКІ І КЛАДЗІСЯ СПАЦЬ»

Пошукі і апытанні прывялі мяне да дзвючынкі, якая гутарыла з Валерыяй за паўгадзіну да трагедыі. Яна была адной з апошніх, хто ўвогуле размаўляў з Лерай. Каб не перашкодзіць следству, назавём яе Алісай.

— Аліса, калі ў той дзень ты пабачыла Валерыю? — Першы раз — калі ішла на баскетбол, гэта было каля 18 гадзін. Лера была з нейкай дзвючынкай, якую я ўпершыню бачыла, і з хлопцамі, якія гулялі ў футбол.

— Ты ведаеш гэтых хлопцаў, іх імёны? — Я на іх не звяртала ўвагу — павіталася з Валерыяй і пайшла сабе, бо спыталася на баскетбол. Валерыя спыталася: «Ты куды?» Я кажу: «А я на баскетбол у школу».

— А які ў яе быў настрой, ты не звярнула ўвагу? — Настрой у яе быў пакуль нармальны, але алкаголем ад яе ўжо троху пыхталася.

— Пасля баскетбола ты зноў пабачыла яе? — Так, гэта было прыкладна а палове на дзвятую вечара. Яна сядзела ў двары са сваёй кампаніяй.

— Каго ты пазнала з той кампаніяй?

— Нікога, бо было цёмна, а тая лаўка была далёка ад ліхтароў. Я бачыла, што там сядзела нейкая кампанія. Там ёсць дзве сцэжкі — у адзін бок і ў другі. Я завярнула ў другі, да свайго дома. Падбегла Валерыя: «Ты куды?» Я кажу, што дадому. «А чаго так рана?» Я сказала, што ў мяне сястра дома адна сядзіць. Я гляджу, яна нейкая сумная. Пытаюся: «Ты чаго, што здарылася?»

— У яе даўно пачаліся праблемы з алкаголем? — Апошнія дні яна ўвогуле вельмі часта ўжывала. Раней, можа, леда, яна любіла выпіць піўка. А як прыйшоў навучальны час, дзвючынкі сталі сядзець па хатах і вучыцца, дык яна звязалася з гэтай кампаніяй, дзе пілі і гарэлку...

— У яе складалася ўражанне, што дома да Валерыі спраўду ставіцца так строгі? — Я думаю, да кожнай дзвючынкі гэта так ставіліся, калі б яна параіла такое чынці. У той вечар я параіла ёй папрасіць прабачэння ў цёткі. Яна адказала: «Як я буду прасіць прабачэння, калі я п'яная?» Я думаю, у той вечар усё супала — яна была п'яная, балася ісці дахаць, трымала ў галаве гэтыя пагрозы пра інтэрнат, яшчэ і з хлопчыкам тым нешта там было — мабыць, усё гэта і падштурхнула...

— Аліса, калі Лера казала табе, што зараз пойдзе і сконне з дома — табе здалосся, што яна кажа ўсё ў сур'ёзе?

— Не, мне здалосся, што яна гэта кажа з-за эмоцыяў, з-за алкаголю. — Як высветліць, хто з хлопцаў быў у кампаніі ў той вечар? — А хто вам скажа праўду? Нават мне мама казалася: «Цяпер не будзе міліцыя гнаць, бо ты яе знедаўго да гэтага бачыла, гляды, не папаліся».

— Табе не здаецца, што цётка проста «брала яе на понт», каб та ўзялася за розум? — Я ёй казалася тое самае: «Яна так кажа, каб ты спужалася і стала спужацца яе, вяртацца дадому своеасаова, а не навачаць, дзе прывіздецца... Старайся і лаводзіць сябе лепш. Ідзі зараз дадому, папрасі прабачэння і кладзіся спаць» — «Добра, пайду дадому,

як ты лічыш, з гэтых дзвюх прычын, якія яна табе назвала, што яе больш напружвала — што цётка хоча ў інтэрнат аддаць ці Сяргей? — Хутэй, што цётка ў інтэрнат. Яна шалела ад гэтага. Такія словы жорсткімі мне пра гэта казалася — што яна не пойдзе туды...

— Табе не здаецца, што цётка проста «брала яе на понт», каб та ўзялася за розум?

— Я ёй казалася тое самае: «Яна так кажа, каб ты спужалася і стала спужацца яе, вяртацца дадому своеасаова, а не навачаць, дзе прывіздецца... Старайся і лаводзіць сябе лепш. Ідзі зараз дадому, папрасі прабачэння і кладзіся спаць» — «Добра, пайду дадому,

як ты лічыш, з гэтых дзвюх прычын, якія яна табе назвала, што яе больш напружвала — што цётка хоча ў інтэрнат аддаць ці Сяргей? — Хутэй, што цётка ў інтэрнат. Яна шалела ад гэтага. Такія словы жорсткімі мне пра гэта казалася — што яна не пойдзе туды...

— Табе не здаецца, што цётка проста «брала яе на понт», каб та ўзялася за розум? — Я ёй казалася тое самае: «Яна так кажа, каб ты спужалася і стала спужацца яе, вяртацца дадому своеасаова, а не навачаць, дзе прывіздецца... Старайся і лаводзіць сябе лепш. Ідзі зараз дадому, папрасі прабачэння і кладзіся спаць» — «Добра, пайду дадому,

як ты лічыш, з гэтых дзвюх прычын, якія яна табе назвала, што яе больш напружвала — што цётка хоча ў інтэрнат аддаць ці Сяргей? — Хутэй, што цётка ў інтэрнат. Яна шалела ад гэтага. Такія словы жорсткімі мне пра гэта казалася — што яна не пойдзе туды...

— Табе не здаецца, што цётка проста «брала яе на понт», каб та ўзялася за розум? — Я ёй казалася тое самае: «Яна так кажа, каб ты спужалася і стала спужацца яе, вяртацца дадому своеасаова, а не навачаць, дзе прывіздецца... Старайся і лаводзіць сябе лепш. Ідзі зараз дадому, папрасі прабачэння і кладзіся спаць» — «Добра, пайду дадому,

як ты лічыш, з гэтых дзвюх прычын, якія яна табе назвала, што яе больш напружвала — што цётка хоча ў інтэрнат аддаць ці Сяргей? — Хутэй, што цётка ў інтэрнат. Яна шалела ад гэтага. Такія словы жорсткімі мне пра гэта казалася — што яна не пойдзе туды...

— Табе не здаецца, што цётка проста «брала яе на понт», каб та ўзялася за розум? — Я ёй казалася тое самае: «Яна так кажа, каб ты спужалася і стала спужацца яе, вяртацца дадому своеасаова, а не навачаць, дзе прывіздецца... Старайся і лаводзіць сябе лепш. Ідзі зараз дадому, папрасі прабачэння і кладзіся спаць» — «Добра, пайду дадому,

як ты лічыш, з гэтых дзвюх прычын, якія яна табе назвала, што яе больш напружвала — што цётка хоча ў інтэрнат аддаць ці Сяргей? — Хутэй, што цётка ў інтэрнат. Яна шалела ад гэтага. Такія словы жорсткімі мне пра гэта казалася — што яна не пойдзе туды...

— Табе не здаецца, што цётка проста «брала яе на понт», каб та ўзялася за розум? — Я ёй казалася тое самае: «Яна так кажа, каб ты спужалася і стала спужацца яе, вяртацца дадому своеасаова, а не навачаць, дзе прывіздецца... Старайся і лаводзіць сябе лепш. Ідзі зараз дадому, папрасі прабачэння і кладзіся спаць» — «Добра, пайду дадому,

як ты лічыш, з гэтых дзвюх прычын, якія яна табе назвала, што яе больш напружвала — што цётка хоча ў інтэрнат аддаць ці Сяргей? — Хутэй, што цётка ў інтэрнат. Яна шалела ад гэтага. Такія словы жорсткімі мне пра гэта казалася — што яна не пойдзе туды...

— Табе не здаецца, што цётка проста «брала яе на понт», каб та ўзялася за розум? — Я ёй казалася тое самае: «Яна так кажа, каб ты спужалася і стала спужацца яе, вяртацца дадому своеасаова, а не навачаць, дзе прывіздецца... Старайся і лаводзіць сябе лепш. Ідзі зараз дадому, папрасі прабачэння і кладзіся спаць» — «Добра, пайду дадому,

як ты лічыш, з гэтых дзвюх прычын, якія яна табе назвала, што яе больш напружвала — што цётка хоча ў інтэрнат аддаць ці Сяргей? — Хутэй, што цётка ў інтэрнат. Яна шалела ад гэтага. Такія словы жорсткімі мне пра гэта казалася — што яна не пойдзе туды...

— Табе не здаецца, што цётка проста «брала яе на понт», каб та ўзялася за розум? — Я ёй казалася тое самае: «Яна так кажа, каб ты спужалася і стала спужацца яе, вяртацца дадому своеасаова, а не навачаць, дзе прывіздецца... Старайся і лаводзіць сябе лепш. Ідзі зараз дадому, папрасі прабачэння і кладзіся спаць» — «Добра, пайду дадому,

як ты лічыш, з гэтых дзвюх прычын, якія яна табе назвала, што яе больш напружвала — што цётка хоча ў інтэрнат аддаць ці Сяргей? — Хутэй, што цётка ў інтэрнат. Яна шалела ад гэтага. Такія словы жорсткімі мне пра гэта казалася — што яна не пойдзе туды...

— Табе не здаецца, што цётка проста «брала яе на понт», каб та ўзялася за розум? — Я ёй казалася тое самае: «Яна так кажа, каб ты спужалася і стала спужацца яе, вяртацца дадому своеасаова, а не навачаць, дзе прывіздецца... Старайся і лаводзіць сябе лепш. Ідзі зараз дадому, папрасі прабачэння і кладзіся спаць» — «Добра, пайду дадому,

як ты лічыш, з гэтых дзвюх прычын, якія яна табе назвала, што яе больш напружвала — што цётка хоча ў інтэрнат аддаць ці Сяргей? — Хутэй, што цётка ў інтэрнат. Яна шалела ад гэтага. Такія словы жорсткімі мне пра гэта казалася — што яна не пойдзе туды...

— Табе не здаецца, што цётка проста «брала яе на понт», каб та ўзялася за розум? — Я ёй казалася тое самае: «Яна так кажа, каб ты спужалася і стала спужацца яе, вяртацца дадому своеасаова, а не навачаць, дзе прывіздецца... Старайся і лаводзіць сябе лепш. Ідзі зараз дадому, папрасі прабачэння і кладзіся спаць» — «Добра, пайду дадому,

як ты лічыш, з гэтых дзвюх прычын, якія яна табе назвала, што яе больш напружвала — што цётка хоча ў інтэрнат аддаць ці Сяргей? — Хутэй, што цётка ў інтэрнат. Яна шалела ад гэтага. Такія словы жорсткімі мне пра гэта казалася — што яна не пойдзе туды...

— Табе не здаецца, што цётка проста «брала яе на понт», каб та ўзялася за розум? — Я ёй казалася тое самае: «Яна так кажа, каб ты спужалася і стала спужацца яе, вяртацца дадому своеасаова, а не навачаць, дзе прывіздецца... Старайся і лаводзіць сябе лепш. Ідзі зараз дадому, папрасі прабачэння і кладзіся спаць» — «Добра, пайду дадому,

як ты лічыш, з гэтых дзвюх прычын, якія яна табе назвала, што яе больш напружвала — што цётка хоча ў інтэрнат аддаць ці Сяргей? — Хутэй, што цётка ў інтэрнат. Яна шалела ад гэтага. Такія словы жорсткімі мне пра гэта казалася — што яна не пойдзе туды...

— Табе не здаецца, што цётка проста «брала яе на понт», каб та ўзялася за розум? — Я ёй казалася тое самае: «Яна так кажа, каб ты спужалася і стала спужацца яе, вяртацца дадому своеасаова, а не навачаць, дзе прывіздецца... Старайся і лаводзіць сябе лепш. Ідзі зараз дадому, папрасі прабачэння і кладзіся спаць» — «Добра, пайду дадому,

як ты лічыш, з гэтых дзвюх прычын, якія яна табе назвала, што яе больш напружвала — што цётка хоча ў інтэрнат аддаць ці Сяргей? — Хутэй, што цётка ў інтэрнат. Яна шалела ад гэтага. Такія словы жорсткімі мне пра гэта казалася — што яна не пойдзе туды...

— Табе не здаецца, што цётка проста «брала яе на понт», каб та ўзялася за розум? — Я ёй казалася тое самае: «Яна так кажа, каб ты спужалася і стала спужацца яе, вяртацца дадому своеасаова, а не навачаць, дзе прывіздецца... Старайся і лаводзіць сябе лепш. Ідзі зараз дадому, папрасі прабачэння і кладзіся спаць» — «Добра, пайду дадому,

нае, бо іначай нікуды не паступіш. Але для яе гэта было занадта. Яна вельмі моцна крыўдалася. Ёй трэба было гуляць «колыч хачу».

— Няўжо яна настолькі верыла, што Таццяна можа аддаць яе ў інтэрнат — каб вось так накруціць сябе? — Разумеюце, яна сама па сабе — бясстрашная. Яна ніколі нічога не баялася. Хадзіць позна па вуліцы... Яшчэ калі мы з мамай жылі дома — не баялася па-

дагаворвае — імёны тых самых хлопцаў, з якімі бачыла Валерыю за паўгадзіну да смерці. Я здаваў ёй гэтае пытанне шмат разоў, фармулюючы па-рознаму. І кожны раз яна неяк слізкая, неяк няпэўна адказвала на яго.

Зразумела, што дзеці маглі дамовіцца між сабой — і, напэўна ж, дамовіліся. Зразумела, нават калі цяпер знайсці каго з тае кампаніі — нічога ён не скажа. Яны бяжыць, бо адчуваюць, што даглыцця.

— Я думаю, да кожнай дзвючынкі гэта так ставіліся, калі б яна параіла такое чынці. У той вечар я параіла ёй папрасіць прабачэння ў цёткі. Яна адказала: «Як я буду прасіць прабачэння, калі я п'яная?» Я думаю, у той вечар усё супала — яна была п'яная, балася ісці дахаць, трымала ў галаве гэтыя пагрозы пра інтэрнат, яшчэ і з хлопчыкам тым нешта там было — мабыць, усё гэта і падштурхнула...

— Аліса, калі Лера казала табе, што зараз пойдзе і сконне з дома — табе здалосся, што яна кажа ўсё ў сур'ёзе?

— Не, мне здалосся, што яна гэта кажа з-за эмоцыяў, з-за алкаголю. — Як высветліць, хто з хлопцаў быў у кампаніі ў той вечар? — А хто вам скажа праўду? Нават мне мама казалася: «Цяпер не будзе міліцыя гнаць, бо ты яе знедаўго да гэтага бачыла, гляды, не папаліся».

— Табе не здаецца, што цётка проста «брала яе на понт», каб та ўзялася за розум? — Я ёй казалася тое самае: «Яна так кажа, каб ты спужалася і стала спужацца яе, вяртацца дадому своеасаова, а не навачаць, дзе прывіздецца... Старайся і лаводзіць сябе лепш. Ідзі зараз дадому, папрасі прабачэння і кладзіся спаць» — «Добра, пайду дадому,

як ты лічыш, з гэтых дзвюх прычын, якія яна табе назвала, што яе больш напружвала — што цётка хоча ў інтэрнат аддаць ці Сяргей? — Хутэй, што цётка ў інтэрнат. Яна шалела ад гэтага. Такія словы жорсткімі мне пра гэта казалася — што яна не пойдзе туды...

— Табе не здаецца, што цётка проста «брала яе на понт», каб та ўзялася за розум? — Я ёй казалася тое самае: «Яна так кажа, каб ты спужалася і стала спужацца яе, вяртацца дадому своеасаова, а не навачаць, дзе прывіздецца... Старайся і лаводзіць сябе лепш. Ідзі зараз дадому, папрасі прабачэння і кладзіся спаць» — «Добра, пайду дадому,

як ты лічыш, з гэтых дзвюх прычын, якія яна табе назвала, што яе больш напружвала — што цётка хоча ў інтэрнат аддаць ці Сяргей? — Хутэй, што цётка ў інтэрнат. Яна шалела ад гэтага. Такія словы жорсткімі мне пра гэта казалася — што яна не пойдзе туды...

— Табе не здаецца, што цётка проста «брала яе на понт», каб та ўзялася за розум? — Я ёй казалася тое самае: «Яна так кажа, каб ты спужалася і стала спужацца яе, вяртацца дадому своеасаова, а не навачаць, дзе прывіздецца... Старайся і лаводзіць сябе лепш. Ідзі зараз дадому, папрасі прабачэння і кладзіся спаць» — «Добра, пайду дадому,

як ты лічыш, з гэтых дзвюх прычын, якія яна табе назвала, што яе больш напружвала — што цётка хоча ў інтэрнат аддаць ці Сяргей? — Хутэй, што цётка ў інтэрнат. Яна шалела ад гэтага. Такія словы жорсткімі мне пра гэта казалася — што яна не пойдзе туды...

— Табе не здаецца, што цётка проста «брала яе на понт», каб та ўзялася за розум? — Я ёй казалася тое самае: «Яна так кажа, каб ты спужалася і стала спужацца яе, вяртацца дадому своеасаова, а не навачаць, дзе прывіздецца... Старайся і лаводзіць сябе лепш. Ідзі зараз дадому, папрасі прабачэння і кладзіся спаць» — «Добра, пайду дадому,

як ты лічыш, з гэтых дзвюх прычын, якія яна табе назвала, што яе больш напружвала — што цётка хоча ў інтэрнат аддаць ці Сяргей? — Хутэй, што цётка ў інтэрнат. Яна шалела ад гэтага. Такія словы жорсткімі мне пра гэта казалася — што яна не пойдзе туды...

— Табе не здаецца, што цётка проста «брала яе на понт», каб та ўзялася за розум? — Я ёй казалася тое самае: «Яна так кажа, каб ты спужалася і стала спужацца яе, вяртацца дадому своеасаова, а не навачаць, дзе прывіздецца... Старайся і лаводзіць сябе лепш. Ідзі зараз дадому, папрасі прабачэння і кладзіся спаць» — «Добра, пайду дадому,

як ты лічыш, з гэтых дзвюх прычын, якія яна табе назвала, што яе больш напружвала — што цётка хоча ў інтэрнат аддаць ці Сяргей? — Хутэй, што цётка ў інтэрнат. Яна шалела ад гэтага. Такія словы жорсткімі мне пра гэта казалася — што яна не пойдзе туды...

— Табе не здаецца, што цётка проста «брала яе на понт», каб та ўзялася за розум? — Я ёй казалася тое самае: «Яна так кажа, каб ты спужалася і стала спужацца яе, вяртацца дадому своеасаова, а не навачаць, дзе прывіздецца... Старайся і лаводзіць сябе лепш. Ідзі зараз дадому, папрасі прабачэння і кладзіся спаць» — «Добра, пайду дадому,

як ты лічыш, з гэтых дзвюх прычын, якія яна табе назвала, што яе больш напружвала — што цётка хоча ў інтэрнат аддаць ці Сяргей? — Хутэй, што цётка ў інтэрнат. Яна шалела ад гэтага. Такія словы жорсткімі мне пра гэта казалася — што яна не пойдзе туды...

— Табе не здаецца, што цётка проста «брала яе на понт», каб та ўзялася за розум? — Я ёй казалася тое самае: «Яна так кажа, каб ты спужалася і стала спужацца яе, вяртацца дадому своеасаова, а не навачаць, дзе прывіздецца... Старайся і лаводзіць сябе лепш. Ідзі зараз дадому, папрасі прабачэння і кладзіся спаць» — «Добра, пайду дадому,

як ты лічыш, з гэтых дзвюх прычын, якія яна табе назвала, што яе больш напружвала — што цётка хоча ў інтэрнат аддаць ці Сяргей? — Хутэй, што цётка ў інтэрнат. Яна шалела ад гэтага. Такія словы жорсткімі мне пра гэта казалася — што яна не пойдзе туды...

— Табе не здаецца, што цётка проста «брала яе на понт», каб та ўзялася за розум? — Я ёй казалася тое самае: «Яна так кажа, каб ты спужалася і стала спужацца яе, вяртацца дадому своеасаова, а не навачаць, дзе прывіздецца... Старайся і лаводзіць сябе лепш. Ідзі зараз дадому, папрасі прабачэння і кладзіся спаць» — «Добра, пайду дадому,

як ты лічыш, з гэтых дзвюх прычын, якія яна табе назвала, што яе больш напружвала — што цётка хоча ў інтэрнат аддаць ці Сяргей? — Хутэй, што цётка ў інтэрнат. Яна шалела ад гэтага. Такія словы жорсткімі мне пра гэта казалася — што яна не пойдзе туды...

— Табе не здаецца, што цётка проста «брала яе на понт», каб та ўзялася за розум? — Я ёй казалася тое самае: «Яна так кажа, каб ты спужалася і стала спужацца яе, вяртацца дадому своеасаова, а не навачаць, дзе прывіздецца... Старайся і лаводзіць сябе лепш. Ідзі зараз дадому, папрасі прабачэння і кладзіся спаць» — «Добра, пайду дадому

ЗВЯЗДА 16 кастрычніка 2010 г.

СКАНВОРД + СУДОКУ

Склаў Яўген ЛЯХАЎ.

Сканворд і судоку з адказаў і пачатковым судоку.

СУДОКУ. У квадраце 9x9 клетак размешчаны лічбы ад 1 да 9...

Судоку сетка з лічбамі.

ПРАВЕЦЕ, КАЛІ ЛАСКА, АДКАЗЫ

Крыжаванка «Здароўе» (9 кастрычніка). Па гарызанталі: 5. Здароўе...

СКАНВОРД (12 кастрычніка)

Па гарызанталі: 5. Здароўе. 6. Хвароба. 9. Лішай. 11. Тромб...

Занатоўкі мастака

ГАДЗІННІК І ЧАС

Есць і ў мяне дарагі механічны гадзіннік, у якім зусім няма часу...

КЛЕЕ І ЖАХІ

Паміж Першай і Другой сусветнымі войнамі нямецкі мастак Клее напісаў: «Чым жahlвейшым робіцца свет...

БАЧАННЕ Ў ФОРМАХ І ГРОПІУС

У мастацкай вучальні, а пазней і ў інстытуце мяне вучылі бачыць. Я мусіў навучыцца бачыць формы, з'явы, праявы...

ТЭЛЕБАЧАННЕ І КНИГА

Тэлебачанне — дрэн! Пра гэта ўсе ведалі ад самага пачатку стварэння тэлевізара. Глядзёны ў тэлекрынку заўжды лічыліся заняткам нізкім і ганебным.

ВАЛЬТЭР І ЯГОНЫ ЧЫТАЧ

Усе яшчэ ведаюць Вальтэра! Адукаваны чалавек мусіць нават усмехнуць Вальтэра пазнаваць, бо вялікі скульптар Гудон у мармуры тую саркастычную усмешку ўвекавечыў.

Січае вітаюцца. Нават у Барселоне з ім вітаюцца на вуліцы. Аказваецца, чытач Вальтэра — знакаміты чалавек...

НОВЫЯ ЛІТАРАТУРНЫЯ ЖАНРЫ І 1 000 000

У тэндэвіках з'явіліся новыя літаратурна-калямацкія жанры. Першы: брацкае віншаванне. У такое віншаванне збіраецца і лепіцца некалькі віншавальных мэсыджаў.

Прыклад: «Дарагі Групкін-Пупкін віншаванне цябе з выхадам кнігі «Цмок-кальвінок», а таксама віншаванне Шалаша з Шалашыхаю з нагоды нараджэння ў іх дачушкі...

СУЦЯШЭННІ І ЗАЙДРАСЦІ

Бедныя сучаснае тым, што яны нібыта сумленныя; сумленныя сучаснае тым, што быццам бы разумныя; разумныя сучаснае тым, што навідавоку шчодрыя; шчодрыя сучаснае тым, што сціплыя; сціплыя сучаснае тым, што выгледваюць і жывуць, як бедныя...

СЕННЯ

Месяц Першая квадра 15 кастрычніка. Месяц у сузор'і Вадалей.

Табліца Сонца з паказаннямі ўсходу, захаду і даўжыні дня для розных гарадоў.

Імяніны

Пр. Васілісы, Дзяніса, Івана. К. Маргарыты, Фларанціны, Ядвігі, Герарда.

Фота Марыны БЕГУНКОВАЙ.

Надвор'е на зяўтра: карта паказвае надвор'е і надвор'е ў суседзях для розных гарадоў.

РЭГІСТРАЦЫЯ ШЛЮБУ Ў ЗАГСЕ

На працягу ўсяго перыяду існавання Савецкай дзяржавы аддзелы загсаў фактычна выконвалі тую ролю, якая ў ранейшыя часы была замацаваная за царквой.

У гэсе, як і ў храме, нявеста павінна знаходзіцца з левага боку ад жаніха. Шафер або сведка жаніха знаходзіцца побач з ім, шаферка — побач з нявестай.

Усеходні гараж на наступны тыдзень

У Шалю з'явіцца надзейны партнёр, а Скарпіёнам давядзецца пазмагацца з бюракратамі

У АБЕН. Будзе магчымым праявіць свае веды і вынаходлівасць: магчыма, хтосьці звернецца па парад, а магчыма, вы па сваёй волі падурыце нацець у чымсьці лёсе.

У ЦЯЛЕП. Тэрмінова неабходна атрымаць новыя прафесійныя веды, запозныць практыку і паказаць здольнасць да творчасці.

У БЛІЗНЯТ. Самае важнае — засяродзіцца і паспець на месца своечасова. Можна спатрэбіцца здольнасць хутка перамяшчацца.

У РАК. Праўдлівыя актыўнасці і ініцыятывы, можаце зацікавіць сяброў арыганічнымі ідэямі і задумамі.

У ЛЕУ. Галоўнае — быць больш актыўнымі на працягу ўсяго тыдня і не забываць пра паслядоўнасць дзеянняў.

У ДЗЕВА. Пра спакійнае жыццё можаце забыцца, затое тудзень абядае быць жывым і цікавым.

У ШАЛІ. Можна перадаць практычна ўсе цяжкасці, якія ўзнікаюць на вашым шляху.

У СКАРПІЁН. У панядзелак уважліва сачыце за сваёй мовай — гэта пазбягне ад разборак і не дае шанца надобрызчыліцам умяшчацца ў ход падзей.

У СТРАЛЕЦ. Эгацэнтрызм — не ваш стыль. Вы, зразумела, самы прывабны чалавек і варты ўсякай пахвалы.

У КАЗЯРОГ. У пачатку тыдня старэйшыя праявіць вытрымку і дыпламатычнасць.

У ВАДАЛЕЙ. Паспяховасць будзе найроўтар залежаць ад навядзення парадку ў справах і побыце.

У РЫБЫ. Вы ў цэнтры увагі, вас абкружаюць тайны і загадкі, нават плёткі робяць вам выдатную рэкламу.

ХАТНЯЯ ЭНЦЫКЛАПЕДЫЯ

САМЫ ЛЕПШЫ ПЛЕД

Пухкі, цёплы, мяккі плед асацыюецца ў нас з хатняй утульнасцю, цёпльнай, салодкім сном або адпачынкам.

Памеры плед могуць быць самыя розныя — у залежнасці ад таго, як вы плануеце яго выкарыстоўваць.

Вельмі важна, з якой матэрыялу зроблены плед. Для дзяцей лепш за ўсё выбіраць пледы з акрылу.

Амаль не ступаюць па якасці пледы са змяшаных валокнаў — акрылу, баваўны і вільчаты. Такія пледы таксама вельмі практычныя ў выкарыстанні, добра мыюцца і хутка сохнуць.

І, вядома, нельга абсці ўвагі пледы з чыстай шэрсці — бо іх можна назваць нават лямбэжым! Шэрсць стымуляе кровазварот, памянае болю ў спіне, суставых і цягліцах.

Самымі каштоўнымі лічача пледы з неапрацаванай фарбавальнікам і хімікатамі шэрсці. Вярблюджыя шэрсць лёгка і трывала, чым авечыя, яна больш надзейна ўтрымлівае цёпло, абараняе ад вільгаці.

Кашаміравыя пледы — далікатныя, мяккія, лёгкія, цёплыя, не выклікаюць алергіі. Зараз кашаміры змяшчаюць са штучнымі матэрыяламі.

Але калі вы вырашылі купіць менавіта кашаміравы плед, то самыя лепшыя тавары вырабляюць у Манголіі і ў Кітаі.

Важныя пледы лепш не мыць, а аддаць у сухую чыстку. Ужымі можна вынесці яго на чысты сняжок, выбіць па чарзе з двух бакоў і прасушыць у памяшканні, раскладшы на роўнай паверхні.

Удалай пакупкі! Няхай ваш плед будзе самым прыгожым, мяккім, цёплым і утульным!

РАПАМ СПАТРЭБІЦЦА. Дапамога соль. Калі вы выпадкова выпуцілі яйка, можаце, вядома, сабраць яго анучай для падлогі або зрасходваць на гэта кучу паліпровых ручнічак.

Чорны спіс недаравальных памылак у выбары адзення

1. Колеравыя памылкі

Занадта вялікая колькасць колераў адначасова. Пры выбары адзення варта спалучаць максімум 3 колеры, прычым адзін іх павінен быць нейтральны.

Мноства чорнага. Ёсць небяспека зліцца з шэрай гарадской масай. Асвятляць вобраз дапаможа адзін з аксесуараў: яркі капялюш, сумка або пальчаткі.

Адзенне незямных кіслотных колераў для паўсядзённага нашэння. Цяжка прадставіць сітуацыю, у якой будзе дарэчы апранаць адзенне «дзікіх» адценняў салатавага, жоўтага, аранжавага або ружовага.

Неправільна падабраць галаўны ўбор. Калі вы набылі сабе капялюш, то давядзецца адмовіцца ад куртки на карысць плашча або паліто.

Адсутнасць аксесуараў. Уменне насіць аксесуары — мастацтва, уменне падбіраць аксесуары — талент!

3. Памылкі ў спалучэнні стыляў. Дзелавая вопратка + красоўкі. Вобраз дзелавой жанчыны разумее пад сабой не толькі манеру паводзін, але і строга вызначаны дрэс-код.

Яркая сумка з дзіцячага аддзела для дарослага чалавека. Сумкі ў малюнак мышкі-коткі-птушчкі падыдуць толькі для выезду на пікнік.

Экстрэмальныя эксперыменты са стылем. Электытка — спалучэнне элементаў адзення розных стыляў.

Галоўны рэдактар У. НАРКЕВІЧ. РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: І. БАРАНОЎСкі, С. ГРЫБ, У. ЗДАНОВІЧ (намеснік галоўнага рэдактара), Н. КАРПЕНКА, Л. ЛАХМАНЕНКА, С. ПРОТАС (намеснік галоўнага рэдактара), С. РАСОЎСЬКА, Л. РЫЖАНКОВА (першы намеснік галоўнага рэдактара), Л. СВДРІЦЬКА, А. СЛАНЕЎСкі (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК, Л. ЦІМОШЫЦКА, І. ШУЧЭНКА.

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказначаць за змест рэкламы нясучы рэкламадаўцы. Газета адрукаваная ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку».

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА. ЗАСНАВАЛІНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь. РЕГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА.